

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer
U INVESTEERT ALS GROTE ONDERNEMING
Versie: 25 mei '17

Inhoudstafel

Voorwoord	1
Ecologiepremie (EP-PLUS)	2
Strategische ecologiesteun (STRES)	6
Strategische Transformatiesteun (STS)	9
Waarborgregeling tot € 1,5 miljoen	14
Waarborgregeling boven € 1,5 miljoen	17
Fiscale ruling	19
Investeringsaftrek	21
Notionele interestaftrek	26
Inhouding bedrijfsvoorheffing in steunzones	28
EIB-EIF-EFSI: Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen	31
Bijlagen	34

Voorwoord

Subsidiegidsen voor de ondernemer

De overheid heeft tal van subsidiemaatregelen gecreëerd om het bedrijfsleven te ondersteunen. Met de reeks brochures **Subsidiegidsen voor de ondernemer** biedt het **Agentschap Ondernemen & Innoveren** u basisinformatie over de belangrijkste subsidiemaatregelen per thema. Omdat de accountmanagers deze thematiek van zeer nabij volgen worden deze brochures zeer snel geactualiseerd.

- U heeft startplannen;
- U investeert als kmo;
- U investeert als grote onderneming;
- U denkt innovatief;
- U wil aanwerven of opleiden;
- U heeft internationale ambities;
- U werkt energie- en milieubewust.

Deze producten zijn voor u misschien ook nuttig als u op zoek bent naar subsidies?

- U kan ook zelf op zoek gaan naar de subsidiemaatregelen en andere steunmaatregelen via de **Subsidedatabank**: www.subsidedatabank.be.
De Subsidiegidsen kan u eveneens op deze website raadplegen. Doordat deze brochures automatisch bijgewerkt worden wanneer de informatie in de Subsidedatabank voor de ondernemer wordt aangepast, beschikt u op elk moment over de meest actuele brochures, die u kan downloaden in de rubriek "Subsidiegidsen" op de website www.subsidedatabank.be
  - De **nieuwsbrief van de Subsidedatabank** biedt u de mogelijkheid om op de hoogte gehouden te worden van wijzigingen in de subsidiemaatregelen en steunmaatregelen van de Subsidedatabank en de Subsidiegidsen.
Via **onze RSS-feed** kan u continu op de hoogte blijven van alle aanpassingen aan steunmaatregelen opgenomen in de Subsidedatabank. U kan zich voor beide diensten inschrijven via de website www.subsidedatabank.be in de rubriek "Nieuwsbrief & RSS".

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kunt u vrijblijvend terecht bij de accountmanagers van het Agentschap Innoveren & Ondernemen in uw provincie.

Bel gratis het nummer **0800 20 555** of stuur ons een mail info@vlaio.be

---

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

25 mei '17

Ecologiepremie (EP-PLUS)

Laatste revisiedatum: 19 mei '17

Vlaamse maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Ondernemingen in het Vlaamse Gewest kunnen van Agentschap Innoveren & Ondernemen een subsidie verkrijgen voor investeringen in bepaalde milieue- en energiebesparende technologieën, warmtekrachtkoppeling (WKK) en hernieuwbare energie. Het bedrag van de ecologiepremie wordt bepaald op basis van de meerkost en essentiële componenten; de grootte van de onderneming en de subsidiebonus.

Onder ecologie-investeringen worden milieu-investeringen en investeringen op energiegebied verstaan. Met de ecologiepremie wil de Vlaamse overheid ondernemingen stimuleren om hun productieproces milieuvriendelijk en energiezuinig te organiseren en zij neemt daarbij een gedeelte van de extra investeringskosten, die een dergelijke investering met zich meebrengt, voor haar rekening.

Sinds 1 februari 2011 ging de huidige regeling 'ecologiepremie plus' van start waarbij werd afgestapt van een call systeem. Voortaan is een bedrijf dat aan de gestelde criteria voldoet, binnen de budgettaire mogelijkheden, zeker van de steun. Naast de ecologiepremie is de [strategische ecologiesteun \(STRES\)](#) op 20 december 2012 van start gegaan die tegemoet komt aan ondernemings specifieke en grotere investeringsprojecten op het vlak van milieu en energie.

Wie komt in aanmerking

Alle ondernemingen die gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest en die een in aanmerking komende hoofdactiviteit uitvoeren (op basis van de NACE-code lijst ecologiepremie plus) komen in aanmerking voor een ecologiepremie. De NACE-lijst is te vinden op www.vlaio.be/themas/ecologiepremie (Ecologiepremie plus/ rubriek 'Wie komt in aanmerking?').

Voor de omvang van de ecologiesteun wordt wel een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen.

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel -jaaronzet -balanstotaal	maximum €10 miljoen maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen maximum €43 miljoen
Beantwoorden aan het zelfstandigheids criterium	Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (Voor meer informatie zie : http://www.vlaio.be/artikel/europese-kmo-definitie).	

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming. **Voor de bepaling van de grootte van de onderneming wordt gekeken naar de 2 boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening.**

Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm.

Ondernemingen met één of meer grote energie-intensieve vestigingen kunnen enkel een ecologie-premie krijgen als de vestigingen waar de ecologie-investering zullen worden uitgevoerd zijn toegetreden tot een Vlaams energiebeleidsovereenkomst (primaire energieverbruik $\geq 0,1$ PJ) en deze ook naleven.

Grote ondernemingen moeten het stimulerend effect van de steun voor het investeringsproject bewijzen door aan te geven welke investering sowieso zal gebeuren, en tot welk extra de onderneming mits steun bereid is.

De investeringen kunnen worden uitgevoerd door een patrimoniumvennootschap die behoort tot dezelfde groep als de steunaanvragende onderneming.

Dit is in de volgende gevallen:

- de patrimoniumvennootschap participeert voor ten minste 25% in de steunaanvragende onderneming;
- de steunaanvragende onderneming participeert voor ten minste 25% in de patrimoniumvennootschap;

- een natuurlijke persoon of rechtspersoon participeert voor ten minste 25% in beide vennootschappen.

Een [onderneming in moeilijkheden](#) wordt uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.

Wat komt in aanmerking

Een ecologiepremie wordt toegekend aan de technologieën die opgenomen zijn in een limitatieve technologieënlijst (afgekort LTL). Voor aanvragen vanaf 28 april 2017 (LTL-lijst van 2017) zijn er 37 technologieën geselecteerd voor steun. De technologieën zijn opgedeeld in volgende drie categorieën:

- milieutechnologieën;
- energiebesparende technologieën;
- warmtekrachtkoppeling (WKK) en hernieuwbare energie.

Volgende technologieën komen **niet** voor op de LTL en zijn bijgevolg uitgesloten van een ecologiepremie:

- ecologie-investeringen die in aanmerking komen voor steunverlening via [warmtekrachtcertificaten](#) als vermeld in het elektriciteitsdecreet.
- ecologie-investeringen die in aanmerking komen voor steunverlening via [groenestroomcertificaten](#) als vermeld in het elektriciteitsdecreet (vb zonnepanelen, windturbines...)

De volledige LTL is te vinden op www.vlaio.be/artikel/ecologiepremie-plus > rubriek 'Welke investeringen komen in aanmerking?'. De **LTL van 28 april 2017** is momenteel van toepassing voor steunaanvragen.

Omvang steun

De ecologiepremie wordt toegekend in de vorm van een subsidie. Het bedrag van de ecologiepremie wordt bepaald door:

- de grootte van de onderneming (kmo of go);
- de subsidiebonus;
- de meerkost van de technologie en de essentiële componenten.

De steun is steeds van toepassing op de vermelde essentiële componenten exclusief installatiekosten behalve waar vermeld. De investeringen moeten steeds geactiveerd worden op de balans en over minimum 3 jaar afgeschreven worden. De investeringen moeten ook minimum 5 jaar na realisatie in het bedrijf behouden te worden en mogen niet ter beschikking van derden worden gesteld.

Enkel technologieën die een positieve kosteneffectiviteit hebben volgens de Recipe-methode, komen in aanmerking voor steun (ecologiegetal 9). Om de nettosteun te bepalen moet het subsidiepercentage vermenigvuldigd worden met het meerkostenpercentage van de gekozen technologie vermeld in de LTL-lijst:

Ecoklasse	Ecologiegetal	kmo's	grote ondernemingen
A	9	25%	12,5%

Kleine en middelgrote ondernemingen die een inspanning leverden om een eerstelijns energie-, milieu- of eco-efficiëntiescan te ondergaan en beschikken over een geldige scan op datum van indiening van de steunaanvraag kunnen genieten van een subsidiebonus van 3%.

Ondernemingen die op de datum van indiening van de steunaanvraag beschikken over een geldig milieucertificaat (erkenningslogo) als kmo of een gecertificeerd milieumanagementsysteem hebben als kmo of go, hebben recht op een subsidiebonus van 5 of 10%.

Subsidiebonus	kmo's	grote ondernemingen
Eerstelijns milieu- / energie- / eco-efficiëntiescan	3%	-
Milieucertificaat	5%	-
Milieumanagementsysteem: ISO 14001 / ISO 50001 / EMAS	10%	5%

Het totale bedrag aan toegekende ecologiepremie bedraagt maximaal €1 miljoen over een periode van 3 jaar te rekenen

van de indieningsdatum van de eerste positief besliste steunaanvraag.

Aanvraagprocedure

De aanvraag gebeurt elektronisch op www.vlaio.be/artikel/ecologiepremie-plus > rubriek 'Hoe een aanvraag indienen en opvolgen?'

Om de persoonlijke gegevens maximaal te beveiligen moet men zich aanmelden via een federaal token of een elektronische identiteitskaart. Wie gebruik wil maken van de elektronische identiteitskaart, heeft uiteraard een kaartlezer en de nodige software nodig. Wie liever gebruik maakt van het federale token, kan dit aanvragen via www.belgium.be. Hou hierbij uw rijksregisternummer, SIS-kaartnummer en identiteitskaartnummer bij de hand. Het federale token is persoonlijk en wordt naar het thuisadres gestuurd. Elke persoon die door de onderneming gemachtigd is, kan een aanvraag doen.

Opgelet!

De onderneming mag nog niet gestart zijn met de investeringen bij de indiening van de aanvraag. De vroegst mogelijke startdatum van het investeringsproject is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Als startdatum geldt de datum van de eerste factuur of het leasingcontract. De ecologie-investeringen moeten ook starten binnen de 6 maanden na de beslissing tot toekenning van steun en moeten binnen een termijn van 3 jaar na de beslissingsdatum beëindigd zijn.

Uitbetalingsprocedure

De steun wordt in drie schijven uitbetaald (ten vroegste één maand na de beslissing tot toekenning):

- een eerste schijf (30%) nadat 30% van de investeringen zijn gerealiseerd;
- een tweede schijf (30%) nadat 60% van de investeringen zijn gerealiseerd;
- een derde schijf (40%) na beëindiging van de investeringen en na controle van het dossier.

De uitbetaling van een schijf dient via de webapplicatie te worden aangevraagd. **Opgelet! De steun dient ten laatste 12 maanden na het beëindigen van het investeringsproject (laatste factuurdatum) opgevraagd te worden.**

Voorbeelden

Voorbeeld 1

Een drukkerij installeert een nieuwe koelinstallatie op basis van alternatieve koelmiddelen ter waarde van €50.000 excl. plaatsingskosten.

- NACE-code:18120 "overige drukkerijen" is opgenomen: ok.
- Technologie: zie LTL-technologie nr.1300:"Een nieuw koelsysteem op basis van alternatieve koudemiddelen (uitgezonderd ammoniak)".
- uitleg:
  - "Een nieuw koelsysteem voor het koelen van ruimten, producten of processtromen op basis van CO₂, lucht, niet-gehalogeneerde koolwaterstoffen zoals propaan, (iso)butaan, propyleen, ethyleen, ethaan. Een nieuw koelsysteem op basis van ammoniak is weergegeven in T1301."
  - meerkost: 30%
  - ecologiegetal: 9 - ecolklasse: A
  - essentiële componenten: koelsysteem met alternatief koudemiddel.
- Subsidiepercentage: stel dat dit een kmo is: subsidie=25%
- Omvang subsidie = bedrag essentiële componenten x meerkostpercentage x subsidiepercentage
= €50.000 x 30% x 25%
= €3.750

Voorbeeld 2

Een 50% dochter van een multinational in de voedingsindustrie installeert een productie-installatie van stikstofgas van €100.000 exclusief plaatsingskosten. Deze bedrijfsvestiging heeft een ISO 50001:

- NACE-code:10393 "Productie van diepgevroren groenten en fruit" is opgenomen: OK
- Technologie :zie LTL-technologie nummer 1179 : "On-site productie van stikstofgas"

- uitleg:
  - “Eigen productie van stikstofgas op de bedrijfsterreinen ter vervanging van de aanvoer van stikstofgas van producenten. Deze technologie is enkel aanvaardbaar voor bedrijven die in het productieproces stikstofgas nodig hebben. Producenten van industriële gassen komen niet in aanmerking.”
  - meerkost: 100%
  - ecologiegetal: 9 - ecoklasse A
  - essentiële componenten: compressor(en), gasopslagtanks, stikstofgenerator
- Subsidiepercentage: stel dat dit een 50% dochter is van een grote onderneming (GO) dan is de onderneming zelf ook een grote onderneming (GO) subsidie=12,5% + ecobonus van 5% wegens bezit ISO 50001 als GO.
- Omvang subsidie=bedrag essentiële componenten x meerkostpercentage x (subsidiepercentage+ecobonuspercentage)
= €100.000 x 100% x (12,5% + 5%)
= €17.500

Contact Informatie

Voor meer informatie over de ecologiepremie kunt u terecht bij het contactcenter (tel. 0800 20 555) van Agentschap Innoveren & Ondernemen of rechtstreeks bij:

.....
Agentschap Innoveren & Ondernemen

Afdeling Bedrijfs- en omgevingssteun

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 Brussel

T 0800 20 555

F 02 553 37 88

ecologiepremie@vlaio.be

www.vlaio.be

Strategische ecologiesteun (STRES)

Laatste revisiedatum: 19 mei '17

Vlaamse maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Ondernemingen kunnen voor groene investeringen in "strategische" spijttechnologie in het Vlaamse Gewest een subsidie bekomen van Agentschap Innoveren & Ondernemen. De minimum investering bedraagt €3 miljoen. Het steunpercentage varieert van 20 tot 40% en is afhankelijk van de performantie van de technologie, de grootte van de onderneming en de aanvaarde meerkost van de essentiële componenten.

Met deze steunmaatregel wil de Vlaamse Overheid kmo's en grote ondernemingen stimuleren om te investeren in groene spijttechnologie. In technologieën die omwille van hun unieke bedrijfsspecifieke karakter niet kunnen gestandaardiseerd worden en daardoor niet voorkomen op de limitatieve technologieënlijst van de klassieke ecologiesteunregeling EP-PLUS. Ondernemingen kunnen voor hun individueel of gemeenschappelijk ecologisch investeringsproject, strategische ecologiesteun aanvragen.

Het **strategisch karakter** van een investeringsproject wordt afgetoetst aan de hand van volgende voorwaarden:

- het project biedt een globale milieu- of energieoplossing op ondernemingsniveau met gesloten energie- (1) en materiaalkringlopen en procesgeïntegreerde oplossingen. Ecologie-investeringen die opgenomen zijn of potentieel in aanmerking komen om opgenomen te worden op de LTL moeten een minderheid van het totale project uitmaken;
- het project kadert in een globale visie van de onderneming ten aanzien van het milieu of het duurzaam energiegebruik in de onderneming;
- het project streeft generieke milieu- of energiebeleidsdoelstellingen (2) na.

(1) Onder gesloten energiekeringen wordt verstaan 'investeringen die een maximale energie-efficiëntie nastreven, een bijdrage leveren aan de zelfvoorziening in energie of waarbij het gebruik van hernieuwbare energie wordt gemaximaliseerd.

(2) Onder generieke milieu- of energie beleidsdoelstellingen wordt verstaan het nastreven van doelstellingen op milieuthema's zoals deze o.a. in Mira-T zijn opgenomen. In het meest recente Mira-T-rapport van 2011 worden volgende milieuthema's vermeld: zware metalen, fijn stof, hinder, verzuring, fotochemische luchtverontreiniging, aantasting van de ozonlaag, klimaatverandering, waterhuishouding (inclusief hergebruik water), bodemverontreiniging, afval (inclusief hergebruik grond- en hulpstoffen).

Deze steunregeling (STRES) is een aanvulling op de [ecologiepremieregeling](#) (EP plus). In tegenstelling tot de ecologiepremie plus (EP plus), waarbij een onderneming een keuze moet maken uit gestandaardiseerde technologieën die op de van toepassing zijnde limitatieve technologieënlijst (LTL) staan, komt de strategische ecologiesteun tegemoet aan specifieke en grotere investeringsprojecten.

Wie komt in aanmerking

Een onderneming dient aan volgende voorwaarden te voldoen:

- een onderneming zoals vermeld in artikel 3 van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid;
- zij realiseert haar investeringen in het Vlaamse Gewest;
- zij oefent een aanvaardbare hoofdactiviteit ([NACE-code](#)) uit;
- een administratieve overheid heeft geen dominerende invloed in de onderneming. Er is een vermoeden van een dominerende invloed indien 50% of meer van het kapitaal of de stemrechten van deze onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks in handen van een administratieve overheid zijn. Dit vermoeden kan weerlegd worden indien de onderneming kan aantonen dat de administratieve overheid geen dominerende invloed uitoefent op het beleid van de onderneming;
- de onderneming is voor de indieningsdatum van de steunaanvraag toegetreden tot de energiebeleidsovereenkomst (EBO) die voor haar van toepassing is op de indieningsdatum van de steunaanvraag;
- de onderneming toont het stimulerende karakter aan van de ecologiesteun op de geplande investeringen;
- de onderneming heeft op de indieningsdatum geen achterstallige schulden bij de RSZ en geen procedure op basis van Europees of nationaal recht lopen waarbij een toegekende steun wordt teruggevorderd;
- de onderneming voert een haalbaarheidsstudie uit waaruit de technische en economische haalbaarheid blijkt van de geplande ecologie-investeringen.

Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm..

Een [onderneming in moeilijkheden](#) wordt uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.

Wat komt in aanmerking

Enkel strategische ecologie-investeringen van een individueel of gemeenschappelijk project, met een minimum aanvaardbaar investeringsbedrag van €3 miljoen komen in aanmerking.

De ecologie-investeringen worden door VITO getoetst aan de basisvoorwaarden zoals gesteld in de Europese milieukaderregeling en zijn gericht op:

- het overtreffen van bestaande Europese normen (voor zover er geen strengere Vlaamse normen van toepassing zijn); Voor de aanschaf van nieuwe vervoersmiddelen moeten enkel de Europese normen worden overtroffen die in werking zijn getreden;
- het behalen van milieudoelstellingen waarbij geen Europese normen gelden.

De volgende ecologie-investeringen **komen niet voor steun in aanmerking**:

1° de ecologie-investeringen die vroeger zijn geactiveerd en opgenomen in de afschrijvingstabel, en die verworven worden van:

- een onderneming waarin de steunaanvragende onderneming rechtstreeks of onrechtstreeks participeert;
- een onderneming die rechtstreeks of onrechtstreeks participeert in de steunaanvragende onderneming;
- een verwante patrimoniumvennootschap;
- een onderneming die hiervoor reeds ecologiesteun heeft ontvangen;

2° de ecologie-investeringen die verworven worden van een zaakvoerder, een bestuurder of een aandeelhouder van de steunaanvragende onderneming;

3° de ecologie-investeringen die in geval van aankoop niet verworven worden in volle eigendom;

4° de ecologie-investeringen die gratis of onder bezwarende titel ter beschikking worden gesteld aan derden;

5° ecologie-investeringen die in aanmerking komen voor steunverlening via warmtekrachtcertificaten als vermeld in het titel, VII, hoofdstuk I, van het Energiedecreet;

6° ecologie-investeringen die in aanmerking komen voor steunverlening via groenestroomcertificaten als vermeld in het titel, VII, hoofdstuk I, van het Energiedecreet;

7° de ecologie-investeringen die een onderdeel uitmaken van de ecologie-investeringen, vermeld in punt 5° en 6°;

8° de ecologie-investeringen met betrekking tot de oprichting, uitbreiding of modernisering van een bedrijvencentrum of een doorganggebouw;

9° de ecologie-investeringen die op een periode van minder dan drie jaar worden afgeschreven.

Grote ondernemingen die niet in aanmerking komen voor technologieën op de LTL van de EP Plus, kunnen hiervoor ook geen strategische ecologiesteun genieten.

Omvang steun

De hoogte van de steun is afhankelijk van:

- performantie van de technologie: ecologiegetal 3 tot 9/ecoklasse B tot A;
- grootte van de onderneming: kmo of go ([Europese definitie](#)), voor de bepaling van de bedrijfsgrootte wordt er gekeken naar de twee boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening van de steunaanvraag;
- aanvaarde meerkost van de essentiële componenten;
- vanaf 2015 wordt in de berekening van de meerkost van energiebesparende investeringen de energiebaton gedurende een aantal jaar, niet meer in mindering gebracht waardoor de nettosteun (steunpercentage x meerkostpercentage x aanvaarde investeringen) verhoogt;
- met ingang van 11 maart 2015 worden de steunpercentages voor zowel milieu-investeringen, investeringen op energiegebied en investeringen ten behoeve van energie uit hernieuwbare energie of hoogrenderende warmtekrachtkoppeling als volgt toegepast:

Ecoklasse	Ecologiegetal	kmo	go
A	9-6	40%	30%
B	4-3	30%	20%

De steun per onderneming is beperkt tot maximum €1 miljoen per drie jaar.

Bijkomende voorwaarden

De indiening van de steunaanvraag moet **voor de start van de investeringen** gebeuren.

Voor aanvragen vanaf 1 april 2016 is de **vroegst mogelijke startdatum van het project de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend**.

Stavingsstukken dienen binnen de 15 kalenderdagen na de aanvraag bezorgd te worden.

De start van de investeringen dient binnen de 6 maanden na de beslissing tot toekenning van de steun aangevat te worden.

De investeringen moeten ten laatste 3 jaar na de goedkeuring beëindigd zijn.

De investeringen moeten 5 jaar na realisatie door de aanvragende onderneming geëxploiteerd en behouden blijven.

Aanvraagprocedure

De aanvraag van strategische ecologiesteun gebeurt aan de hand van het aanvraagformulier op www.vlaio.be/artikel/strategische-ecologiesteun.

De behandeling gebeurt op dossierbasis en wordt beoordeeld in drie stappen waarna een voorstel tot steuntoekenning aan de Vlaams Minister voor Economie wordt voorgelegd:

- Stap 1: In deze stap wordt door de beoordelingscommissie geoordeeld over het strategisch karakter van het investeringsproject.
- Stap 2: In deze stap beoordeelt de dossierbehandelaar of de aanvraag ontvankelijk is en voldoet aan de wettelijke voorwaarden.
- Stap 3: De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) beoordeelt de technische aspecten van de investeringen:
  - de in aanmerking komende investeringen;
  - de meerkost;
  - de performantie (ecologiegetal/ecoklasse).

Uitbetalingsprocedure

De steun wordt uitbetaald in drie schijven:

- De eerste schijf van 30% na realisatie van 30% van de investeringen.
- De tweede schijf van 30% na realisatie van 60% van de investeringen.
- De derde schijf van 40% na realisatie van de investeringen en na inspectie.

De steun moet ten laatste 12 maanden na de beëindiging van de investering (laatste factuur) opgevraagd worden.

Contact Informatie

Agentschap Innoveren & Ondernemen

Afdeling Bedrijfs- en omgevingssteun

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 Brussel

T 0800 20 555

F 02 553 37 88

ecologiepremie@vlaio.be

www.vlaio.be

Strategische Transformatiesteun (STS)

Laatste revisiedatum: 15 mei '17

Vlaamse maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Ondernemingen of groepen van ondernemingen, kunnen voor de uitvoering van een strategisch transformatieproject (investerings én opleidingsinspanningen) in het Vlaams Gewest financieel worden ondersteund door Agentschap Innoveren & Ondernemen. De minimum investerings- en opleidingsdrempels variëren in functie van de grootte van de onderneming en bedragen minstens €1 miljoen voor investeringen en €100.000 voor opleidingen.

Het transformatieproject zou in belangrijke mate moeten bijdragen tot de versterking van het economisch weefsel in Vlaanderen, waarbij het kan gaan om:

- investeringen in strategische clusters en leadplants in Vlaanderen;
- het ondersteunen van de internationale doorgroei van innovatiegerichte kmo's in Vlaanderen;
- het ondersteunen van transformerende investeringen die de duurzame verankering realiseren van belangrijke tewerkstelling in Vlaanderen.

Wie komt in aanmerking

Zowel individuele ondernemingen alsook minstens drie samenwerkende ondernemingen kunnen een dossier indienen. Bij samenwerking mogen de ondernemingen, geen partner- of verbonden ondernemingen zijn in de zin van de definitie van kleine en middelgrote ondernemingen. Ze mogen dus geen deel uitmaken van dezelfde bedrijvengroep.

Voor **opleidingssteun** komen zowel kmo's als grote ondernemingen uit gans het Vlaams Gewest in aanmerking;

Voor **investeringssteun** wordt er een onderscheid gemaakt tussen kmo's en grote ondernemingen:

- **Kmo's** (in geheel Vlaanderen) komen in aanmerking, op voorwaarde dat ze cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoen (in één van de twee boekjaren voorafgaand aan het moment van indiening):

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel -jaaromzet -balanstotaal	maximum €10 miljoen maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen maximum €43 miljoen
Beantwoorden aan het zelfstandigheids criterium	Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (Voor meer informatie zie : www.iwt.be/faq/voldoe-ik-aan-de-kmo-definitie-hoe-moet-de-kmo-definitie-geinterpreteerd-worden)	

Wanneer één van deze criteria wordt overschreden is men een grote onderneming.

- **Grote ondernemingen** komen enkel in aanmerking wanneer ze gevestigd zijn in een gemeente die voorkomt op de door Europa goedgekeurde 'regionale steunkaart 2014 - 2020' en indien hun investeringsproject geen betrekking heeft op dezelfde of vergelijkbare activiteit van de onderneming in het betrokken steungebied. Indien uw onderneming onder de classificatie van grote onderneming valt (zie tabel hierboven), wordt aangeraden om ook op de website van Agentschap Innoveren & Ondernemen de verdere voorwaarden af te toetsen (op <http://www.vlaio.be/artikel/wie-komt-aanmerking-4> wordt n.l. in detail verduidelijkt wat beschouwd wordt als een 'initiële investering ten behoeve van nieuwe economische activiteiten').

De 'regionale steunkaart 2014 - 2020' bevat de volgende gemeenten	
Antwerpen	Balen, Dessel, Mol;
Limburg	As, Beringen, Bilzen, Borgloon, Bree, Dilsen-Stokkem, Genk, Ham, Hechtel-Eksel, Herstappe, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Kinrooi, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Maaseik, Maasmechelen, Opglabbeek, Sint-Truiden, Tessenderlo, Tongeren, Zutendaal;

De 'regionale steunkaart 2014 - 2020' bevat de volgende gemeenten	
Oost-Vlaanderen	Ronse en het arrondissement Eeklo (Assenede, Eeklo, Kaprijke, Maldegem, Sint-Laureins en Zelzate)
West-Vlaanderen	Diksmuide, Ieper, Lo-Reninge, Middelkerke, Oostende, Wervik

Enkel kmo's en grote ondernemingen die een **aanvaardbare hoofdactiviteit** uitoefenen kunnen steun aanvragen. Een lijst van de NACE-codes van deze sectoren kunt u raadplegen op de website www.vlaio.be (zie rubriek 'Wie komt in aanmerking') of kan u bij Agentschap Innoveren & Ondernemen bekomen. Algemeen kan gesteld worden dat het overgrote deel van de economische sectoren in aanmerking komt voor deze steunmaatregel. Vzw's komen niet in aanmerking.

Grote ondernemingen uit de vervoersector komen evenwel niet in aanmerking voor regionale investeringssteun. Onder vervoersector moeten volgende activiteiten (nace codes tussen haakjes) worden verstaan:

- Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49), met uitzondering van Exploitatie van taxi's (49.32), Verhuisbedrijven (49.42) en Vervoer via pijpleidingen (49.5);
- Vervoer over water (50);
- Luchtvaart (51), met uitzondering van Ruimtevaart (51.22).

Als ontvankelijkheidscriterium wordt tevens nagekeken of de **financiële gezondheid** van de onderneming een dergelijk transformatieproject toelaat. Hiervoor dient te worden nagekeken of de ratio's voor zowel liquiditeit alsook solvabiliteit van de onderneming (gemiddelde over de drie laatste jaren) minimaal vastgelegde ondergrenzen overschrijdt. U kan deze drempels (die per NACE-code worden bepaald) terugvinden op de website van Agentschap Innoveren & Ondernemen (rubriek aanvraag).

Een [onderneming in moeilijkheden](#) wordt uitgesloten van steun ingevolge Europese regelgeving.

Wat komt in aanmerking

Aangezien de Vlaamse regering de subsidies voor ondernemingen gericht wil inzetten, ondersteunt ze met deze maatregel risicovolle projecten die een onderneming in het kader van een geplande transformatie opzet.

Als transformatieproject wordt beschouwd:

- een gepland veranderingsproces in een onderneming of in een groep van samenwerkende ondernemingen, dat betrekking heeft op de implementatie van de strategie in de processen en de organisatie van de onderneming of ondernemingen wat betreft innovatie, internationalisering en verduurzaming;
- een transformatieproject werkt in op de bedrijfspraktijken zoals de implementatie en de vermarkting van innovaties, de invoering van nieuwe businessmodellen, de samenwerking met andere bedrijven of kennisinstellingen, het bewerken van nieuwe internationale markten met groeipotentieel, het efficiënter werken met materialen en energie en met een meer optimale benutting van menselijk potentieel;
- het transformatieproject draagt bij tot een duurzame versterking van het economische weefsel in Vlaanderen en leidt tot een versterking van de diverse waardeketens of clusters en zorgt voor een duurzame werkgelegenheid.

Het plan dat deze transformatie beschrijft dient te bestaan uit 4 onderdelen, met name:

- de omschrijving van het transformatieproject zelf, waarin ook voor investeringsdossiers steeds een opleidingsluit aanwezig dient te zijn;
- de bijdrage en effecten ervan op de onderneming;
- de impact van het transformatieproject op de Vlaamse economie;
- de beschrijving van de uitwerking van het project in termen van management en de kwaliteitsbewaking binnen het project.

De aanvragende onderneming toont in het transformatieplan ook aan dat de gevraagde steun noodzakelijk is en een stimulerend effect heeft voor hetzij het opleidingsluit, hetzij het investeringsluit.

Over een periode van drie jaren moeten de in aanmerking komende opleidingskosten en het in aanmerking komende investeringsbedrag minstens gelijk zijn aan bepaalde instapdrempels. De instapdrempels hangen af van het soort steun (opleiding- of investeringssteun), van de grootte van de onderneming en van het feit of de steunaanvraag al dan niet wordt ingediend door samenwerkende ondernemingen:

Project ingediend door	minimale opleidingskosten	minimaal investeringsbedrag
een individuele kleine onderneming (ko)	€100.000	€1 miljoen
een individuele middelgrote onderneming (mo)	€200.000	€2 miljoen
een individuele grote onderneming (go)	€300.000	€3 miljoen
samenwerkende ondernemingen, allemaal ko's	€300.000 per project*	€3 miljoen per project**
samenwerkende ondernemingen, waaronder minstens één mo	€400.000 per project*	€4 miljoen per project**
samenwerkende ondernemingen, waaronder minstens één go	€700.000 per project*	€7 miljoen per project**

* minimum €50.000 per onderneming

** minimum €500.000 per onderneming

Enkel de investeringen en opleidingen die essentieel zijn voor het doorvoeren van het transformatieproject komen in aanmerking.

De betreffende investeringen dienen onder de posten 21 t.e.m. 27 op de balans geactiveerd te worden. Enkel de waarde van de investering in grond is niet subsidiabel, alsook getrokken materieel voor goederenvervoer over de weg voor derden (tenzij dit materieel bestemd is voor gecombineerd vervoer waarbij verschillende transportmodi betrokken zijn). Wat betreft immateriële investeringen komen enkel activa in aanmerking die de technologieoverdracht inhouden door de verwerving van octrooirechten, licenties, knowhow of niet-geoctrooieerde technische kennis.

Opleidingskosten die in aanmerking komen zijn:

- personeelskosten van de opleiders;
- verplaatsingskosten van opleiders en opgeleiden;
- andere lopende uitgaven voor materieel en benodigdheden;
- afschrijvingen van werktuigen en uitrusting;
- kosten van diensten voor begeleiding en advisering;
- personeelskosten van de opgeleiden, ten belope van maximaal het bedrag van de vorige rubrieken samengeteld.

De opleidingen en investeringen dienen te starten uiterlijk zes maanden na de datum van ontvangstmelding. De vroegst mogelijke startdatum van het project is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Omvang steun

De steun wordt opgesplitst in een basissteun (voor het transformatieproject) en een bonussteun (voor de creatie van bijkomende tewerkstelling).

- De basissteun bedraagt 8% voor **investeringen** en 20% voor **opleidingen**. De basissteun wordt geplafonneerd op maximum €1 miljoen per onderneming.
- De bonussteun bedraagt maximaal 25% van de basissteun (dit betekent dus max. 5% extra steun voor opleidingen en max. 2% extra steun voor investeringen). De hoogte van de bonussteun hangt af van de tewerkstellingstoename die verbonden is aan het transformatieproject. Als de aanvraag wordt ingediend door verschillende ondernemingen samen, wordt de bonussteun bepaald op basis van de aanvangstewerkstelling en de eindtewerkstelling per onderneming.

Hieronder vindt u een schema voor de berekening van de bonussteun, waarbij er alleen voor de grote ondernemingen geen verplichting is om zowel in absolute als relatieve cijfers een minimale aangroei te realiseren. Voor kmo's moeten aan beide vereisten worden voldaan.

bonuspercentage	kleine onderneming		middelgrote onderneming		grote onderneming	
	minimaal vereiste aangroei		minimaal vereiste aangroei		minimaal vereiste aangroei	
	absoluut (E-A)	relatief ((E-A)/A)*100	absoluut (E-A)	relatief ((E-A)/A)*100	absoluut (E-A)	relatief ((E-A)/A)*100
25%	25	100%	125	50%	250	-
20%	20	80%	100	40%	200	-

bonuspercentage	kleine onderneming		middelgrote onderneming		grote onderneming	
15%	15	60%	75	30%	150	-
10%	10	40%	50	20%	100	-
5%	5	20%	25	10%	50	-

A=aanvangstewerkstelling; E=eindtewerkstelling

In principe geeft alleen de toename van de globale tewerkstelling op ondernemingsniveau recht op bonussteun. Als het transformatieproject echter uitsluitend betrekking heeft op een bepaalde entiteit of afdeling van de steunaanvrager, zal er gekeken worden naar de toename van de projectgebonden tewerkstelling op dat niveau.

Als de vooropgestelde tewerkstellingsvooruitzichten niet of niet volledig worden gerealiseerd, kan de bonussteun respectievelijk niet worden uitbetaald of trapsgewijs worden verminderd.

Aanvraagprocedure

De steun moet worden aangevraagd via het daartoe bestemde aanvraagformulier (Word-sjabloon) dat beschikbaar is op de [website van Agentschap Innoveren & Ondernemen](#) en **moet worden ingediend vóór de start van het transformatieproject**. De vroegst mogelijke startdatum van het project is de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Het ingevulde en ondertekende aanvraagformulier moet samen met het transformatieplan en de andere bijlagen via e-mail worden bezorgd aan strategischesteun@vlaanderen.be. Bijlagen die niet digitaal kunnen worden verstuurd moeten binnen 15 werkdagen met de post worden verstuurd.

Een onderneming kan om het jaar een transformatieproject indienen.

Evaluatieprocedure

Agentschap Innoveren en Ondernemen stuurt een '**ontvangstmelding**' naar de onderneming waarmee wordt bevestigd dat de steunaanvraag goed werd ontvangen en is geregistreerd. In dit schrijven wordt ook de vroegst mogelijke startdatum van het project meegedeeld.

Nadien wordt het dossier **beoordeeld op ontvankelijkheid** (volledigheid, voldoende financieringscapaciteit, transformatieplan) en zal het dossier vervolgens ook inhoudelijk worden beoordeeld door een commissie, die een gemotiveerd steunvoorstel doet aan de Vlaamse minister bevoegd voor Economie.

Via een transformatietoets zal worden nagegaan of het project voldoet aan de kenmerken van transformatie. Er zijn drie niveaus bepaald voor de beoordeling van de potentiële output, resultaten en impact van het transformatieproject, telkens volgens de verschillende parameters van de beoogde transformatie. Deze niveaus zijn:

- het project zelf;
- de onderneming of ondernemingen waarbinnen het project wordt uitgevoerd;
- de Vlaamse economie.

Elk projectvoorstel wordt beoordeeld in twee fase, zoals in onderstaande tabel wordt weergegeven.

Bij de beoordeling van de dossiers wordt rekening gehouden met de omvang en het type van de onderneming. Voor kleine, respectievelijk middelgrote entiteiten zijn de beoordelingscriteria minder streng dan voor grote ondernemingen. Scores die kunnen worden toegekend per beoordelingsparameter zijn 'negatief', 'neutraal', 'goed' en 'excellent'.

Een project dat op beide parameters in fase 1 niet minstens de vereiste basisscore behaalt (zie tabel) worden negatief geadviseerd. Voor de parameters in fase 2 die te maken hebben met de impact op de onderneming, dient op parameter B.1 minstens de basisscore te worden behaald en dient minstens op één van de parameters B.2 of B.3 de basisscore te worden behaald (zonder dat één van deze beide criteria negatief mag worden beoordeeld).

	Niveau	Parameter	Vereiste basisscore		
			kleine entiteit	middelgrote entiteit	grote entiteit

	Niveau	Parameter	Vereiste basisscore		
Fase 1	Projectniveau	A.1 Innovatie	goed	goed	excellent
		A.2 Kwaliteit management	goed	goed	excellent
Fase 2	Impact op de onderneming	B.1 Versterking onderneming	goed	goed	excellent
		B.2 Internationalisering	goed	goed	excellent
		B.3 Verduurzaming	goed	goed	excellent
	Impact op Vlaamse economie	C.	neutraal	goed	goed

Uitbetalingsprocedure

Voor de basissteun moet de onderneming de uitbetaling aanvragen **ten laatste binnen twaalf maanden na het beëindigen van het totale transformatieproject.**

De uitbetaling van de basissteun verloopt in **drie schijven**:

- een eerste schijf (30%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en nadat de onderneming heeft aangetoond dat 30% van het transformatieproject is gerealiseerd;
- een tweede schijf (30%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en nadat de onderneming heeft verklaard dat 60% van het transformatieproject is gerealiseerd;
- een derde schijf (40%): uitbetaling ten vroegste 30 dagen na de beslissing tot toekenning van de steun en wanneer de in aanmerking komende transformatieopleidingen en de in aanmerking komende transformatie-investeringen volledig zijn gerealiseerd, wat moet blijken uit een controle door het Agentschap Innoveren & Ondernemen.

Voor de bonussteun moet de onderneming afzonderlijk de uitbetaling aanvragen ten laatste binnen zes maanden na realisatie van de voorgestelde tewerkstellingsvooruitzichten.

Contact Informatie

Agentschap Innoveren & Ondernemen

Afdeling Bedrijfs- en omgevingssteun

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 Brussel

T 0800 20 555

F 02 553 37 88

strategischesteun@vlaanderen.be

www.vlaio.be

Waarborgregeling tot € 1,5 miljoen

Laatste revisiedatum: 25 mei '17

Vlaamse maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Ondernemingen die geen financieringsovereenkomst kunnen afsluiten door een gebrek aan voldoende waarborgen, kunnen via de waarborgregeling van PMV/z, bij 'financiële instellingen erkend als waarborghouder', tot 75% van de verbintenissen laten waarborgen door de Vlaamse overheid. Dit tot een maximum bedrag van €1,5 miljoen. Ook voor bepaalde leasingcontracten geldt deze regeling.

Wie komt in aanmerking

De financiële instelling kan een beroep doen op deze maatregel voor zelfstandigen, vrije beroepen, kmo's en ook voor grote ondernemingen. Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van steun.

Een gedetailleerde lijst kan u raadplegen op de website www.pmvz.eu/waarborgen-tot-15-miljoen-euro.

Ook een vzw kan gebruik maken van de Waarborgregeling indien deze, conform Europees Recht, een economische activiteit uitoefent. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Waar dient de investering te gebeuren

Om in aanmerking te komen voor de Waarborgregeling dient de investering te gebeuren op ofwel:

- het grondgebied van het Vlaamse gewest;
- buiten het grondgebied van het Vlaamse gewest indien het gaat om de financiering van de activiteit van een in Vlaanderen gevestigde exploitatiezetel. (Om dit na te gaan moet het analyseverslag opgevraagd worden om zicht te krijgen op zowel de investering als de activiteiten van de onderneming en de aanvraag moet voorgelegd worden aan het managementcomité van Waarborgbeheer). Een exploitatiezetel wordt hierbij gedefinieerd als iedere vestiging of centrum van activiteit met enige standvastigheid.

Financiering voor export en de oprichting en uitbating van een distributienet in het buitenland zijn uitgesloten.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

De waarborg kan verkregen worden voor o.a. investeringskredieten, kaskredieten en straight loans, overname, borgstellingskredieten en leasingovereenkomsten.

De waarborg mag in principe niet worden gebruikt om achterstallige of reeds bestaande schulden te betalen of om het bedrijfskapitaal weder samen te stellen.

De waarborghouder heeft de mogelijkheid om zelf te beslissen over het gebruik van de Waarborgregeling voor dossiers met een waarborgbedrag tot en met €750.000 (€500.000 in geval van leasingovereenkomsten).

Het is ook mogelijk om een waarborg te krijgen tot en met €1,5 miljoen. In dat geval, wanneer het waarborgbedrag €750.000 (€500.000 in geval van leasingovereenkomsten) binnen één onderneming wordt overschreden, wordt de aanvraag die goedgekeurd werd door de waarborghouder doorgestuurd naar Waarborgbeheer nv. Vervolgens wordt na analyse door Waarborgbeheer nv het dossier ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse minister van Economie.

Voor het bekomen van de waarborg dient de onderneming een éénmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg (zie 'Berekening premie' hierna).

De waarborg heeft een aanvullend karakter en komt bovenop de andere zekerheden die de bank vraagt.

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de minimis-regelgeving. Hierdoor mag het totaal aan de-minimissteun dat één onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan €200.000 bedragen. Om het bedrag van de de-minimissteun van de waarborg (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE) te berekenen dient u de volgende formule te hanteren: $BSE = \text{waarborgbedrag} \times 26,66666667\% \times \text{duurtijd}/10$). Voor meer info zie www.pmvz.eu/informatie-voor-ondernemers

Berekening premie

De premie voor de Waarborgregeling wordt berekend volgens de volgende formule: bedrag van de waarborg x duur van de waarborg in jaren x 0,5%.

De kredietnemer dient de premie in één keer te betalen vooraleer de waarborg in werking treedt. De duurtijd van de waarborgregeling is beperkt tot maximum 10 jaar voor bedragen tot €750 000 en tot maximum 5 jaar voor bedragen tot €1.5 miljoen.

Leasingmaatschappijen dienen voor het doorrekenen van de premie aan de kredietnemer steeds btw aan te rekenen op hun factuur (dit in tegenstelling tot de banken die mogen factureren zonder btw). Btw-plichtigen kunnen die btw geheel of gedeeltelijk (volgens verhoudingsgetal) terugvorderen van de staat via hun btw-aangifte.

Vrije beroepen zijn niet btw-plichtig en kunnen de betaalde btw (net zoals particulieren) niet terugvorderen. Zij zullen dus bovenop hun premie 21% btw betalen die zij niet kunnen terugvorderen.

Wat als het fout loopt

Als het noodlot toeslaat en u niet meer in staat bent om uw krediet terug te betalen, dan kan uw financiële instelling uw krediet of leasingovereenkomst opzeggen. In dat geval betaalt de Vlaamse overheid haar deel van het openstaande saldo uit aan de waarborghouder, met een maximum van 75%.

Dat wil echter niet zeggen dat u bevrijd bent van uw schuld.

De financiële instelling dient het kredietdossier uit te winnen, o.a. via verzilvering van de andere zekerheden, en zal trachten het door Waarborgbeheer nv gestorte bedrag te recupereren. De bedragen die de financiële instelling daaruit ontvangt zullen aan Waarborgbeheer nv doorgestort worden ten belope van een bepaald percentage.

Leasingcontracten

De meeste types leasingcontracten komen in aanmerking voor de Waarborgregeling.

Voor de volgende constructies/activa kan **geen** waarborgregeling worden bekomen:

- **sale and lease back-constructie:** omdat die constructie er immers op neer komt dat een klant goederen verkoopt aan een leasingmaatschappij en ze onmiddellijk terugneemt in leasing/renting mits het betalen van periodieke vergoedingen;
- **vendor lease:** omdat deze constructie inhoudt dat een leverancier een leasingcontract afsluit met een klant in eigen naam. Vervolgens neemt de leasingmaatschappij dat contract integraal over, zodat de leasingmaatschappij de afbetalingen rechtstreeks bij de klant zal innen;
- **Personenwagens:** gedefinieerd als elke auto waarvan de binnenruimte uitsluitend is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van personen en die, bij gebruik voor het bezoldigde vervoer van personen, ten hoogste acht plaatsen mag bevatten zonder die van de bestuurder.

Crisiswaarborgen

Als gevolg van de recent erkende crisissituatie kan vanaf april 2013 de Waarborgregeling voor bepaalde vormen van overbruggingsfinancieringen worden uitgebreid. Deze crisiswaarborg kan momenteel worden toegepast bij:

- Een verlenging van een kredietlijn die al onder de waarborg is gebracht en die op de eindvervaldag komt;
- Een verlenging van de duur van een al onder de waarborg gebracht krediet of leasingovereenkomst.

De maximale verlenging van de waarborgtermijn bedraagt vijf jaar.

Aanvraagprocedure

Om een beroep te doen op deze maatregel moet de onderneming een financieringsovereenkomst afsluiten bij een financiële instelling die die werd erkend als waarborghouder: Antwerps Beroepskrediet-ABK (www.abk.be); Banca Monte Paschi Belgio (www.montepaschi.be); Bank J. Van Breda & Co (www.bankvanbreda.be); Beobank (www.beobank.be); BNP Paribas Fortis (www.bnpparibasfortis.be); Belfius (www.belfius.be); Hefboom (www.hefboom.be); ING Belgium (www.ing.be); KBC Bank (www.kbc.be); Crelan (www.crelan.be); Triodos Bank (www.triodos.be), Trividend (www.trividend.be); Socrowd (www.socrowd.be) en Rabobank (www.rabobank.be).

Ook voor de leasingcontracten kunnen alleen officieel erkende leasingmaatschappijen, die als waarborghouder zijn erkend verbintenissen onder de waarborg brengen: Belfius Lease (www.belfius-lease.be), ES Finance (www.leaseingsolutions.bnpparibas.be) en CHG Meridian (www.chg-meridian.be).

De lijst van waarborghouders vindt u ook terug op www.pmvz.eu/waarborgen-tot-15-miljoen-euro. Het is de bank of leasingmaatschappij zelf die beslist om het verzoek van de onderneming al dan niet in te willigen.

Contact Informatie

PMV/Z

Oude Graanmarkt 63

1000 Brussel

T 02 229 52 77

info@pmvz.eu

www.pmvz.eu

Waarborgregeling boven € 1,5 miljoen

Laatste revisiedatum: 21 nov '16

Vlaamse maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Via PMV verstrekt Vlaanderen marktconforme waarborgen vanaf €1,5 miljoen voor de kredietverlening aan ondernemingen en is daarmee complementair met de [Waarborgregeling tot €1,5 miljoen](#). Hiervoor is een waarborgbudget van €1,5 miljard door de Vlaamse regering vrijgemaakt.

Onder bepaalde omstandigheden kan, naast het verlenen van de waarborg, ook worden geïnvesteerd in de onderliggende ondernemingen.

Wie komt in aanmerking

PMV kan deze waarborg toekennen aan kleine, middelgrote en grote ondernemingen die aan volgende voorwaarden voldoen:

- de onderneming dient een goed onderbouwd business plan voor te leggen;
- de onderneming heeft bij voorkeur groei- of investeringsplannen;
- de onderliggende financiering dient bij te dragen tot het economisch weefsel in Vlaanderen;
- de onderneming mag geen onderneming in moeilijkheden zijn, volgens de richtlijnen van de Europese Commissie;
- en de onderneming is niet actief in de sectoren van de visserij of de landbouw.

Wat kan wel en niet worden gewaarborgd

Alle courante kredietvormen in euro (investeringskredieten, werkkapitaalfinancieringen, langetermijnkredieten, bankgaranties, leasings, factorings, overnamekredieten...) komen in aanmerking.

Zowel bestaande als nieuwe kredieten kunnen gewaarborgd worden.

De beschikbaar gestelde middelen mogen evenwel niet worden aangewend om rechtstreeks of onrechtstreeks, een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management (tenzij op basis van bestaande marktconforme overeenkomsten) van de onderneming.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

De waarborg moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- bedraagt altijd meer dan €1,5 miljoen;
- kan maximaal 80% van de onderliggende financiering bedragen;
- heeft een looptijd van maximaal 8 jaar;
- geniet enkel van de zakelijke en persoonlijke zekerheden die de bank vestigt voor het gewaarborgde krediet.

In ruil voor de waarborg:

- betaalt de onderneming periodiek, bij het begin van elke nieuwe periode, een marktconforme waarborgpremie;
- maakt PMV met de onderneming afspraken qua werkgelegenheid in Vlaanderen.

Berekening premie

De periodiek (minstens jaarlijkse) waarborgpremie is marktconform en moet de ondernemer betalen bij het begin van elke nieuwe periode. De rating van het dossier en de zekerheidsstructuur bepalen het bedrag van de premie.

PMV kan investeren

PMV kan mede via de Gigarant-waarborgvennootschap, ondersteunend aan haar waarborgpositie, ook (co)-investeren in bedrijven. Dit kan zij doen door middel van een kapitaalparticipatie en/of door het verschaffen van een (al dan niet achtergestelde, mezzanine en/of gewone) lening.

Zo richt PMV zich meerbepaald tot ondernemingen die voor een turnaround of een strategische transitie staan (fase waarin zij hun activiteiten strategisch willen omvormen). PMV kan deze ondernemingen niet enkel bijstaan door middel van een waarborg voor hun externe financiering, maar kan ook co-investeren met private investeerders. Een dergelijke investering wordt voor nieuwe dossiers qua grootteorde beperkt tot maximaal een vierde van de gevraagde waarborg.

Aanvraagprocedure

De aanvraag kan ingediend worden door de bank of de onderneming, of beide samen.

PMV zal namens Gigarant nv de financiële instelling en de onderneming op de hoogte brengen zodra de waarborgaanvraag ontvankelijk is verklaard.

Het team staat ter beschikking voor vrijblijvend overleg of kan, indien een onderneming daarom vraagt of nood aan heeft, als neutrale partij de onderneming vrijblijvend adviseren bij de structurering van haar financiering(saanvraag).

Overige waarborgen

Het is ook mogelijk om:

- waarborgen af te leveren aan banken op non disclosed-basis ter dekking van kredietportefeuilles van kwalitatieve kredietdossiers van kmo's en grote ondernemingen;
- een tweede verliesbufferwaarborg af te leveren aan financieringsfondsen voor lange termijnkredietverlening aan kmo's en grote ondernemingen en aan fondsen voor semi-publieke infrastructuurinvesteringen in zorg, huisvesting, onderwijs of PPS-projecten. Dit zou deze financieringsfondsen moeten toelaten om externe investeerders aan boord te halen.

Contact Informatie

De financiële instellingen en ondernemingen wordt aangeraden om alvorens een aanvraagdossier in te dienen in overleg te treden met het PMV-team. Op die manier is de onderneming goed geïnformeerd over het waarborgmechanisme en kan de aanvraag zo optimaal mogelijk worden opgesteld.

PMV

Oude Graanmarkt 63

1000 Brussel

T 02 229 52 52

F 02 229 52 31

gigarant@pmv.eu

www.pmv.eu/nl/financiering-voor-ondernemers/waarborgen/waarborgen-boven-15-miljoen-euro

Fiscale ruling

Laatste revisiedatum: 09 mei '17
Federale maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Belastingplichtigen kunnen een voorafgaande bindende beslissing vragen over de toepassing van de belastingwetten op een bepaalde situatie, verrichting of project, die op fiscaal vlak nog geen uitwerking hebben gehad. Ook buitenlandse natuurlijke of rechtspersonen die zich in België willen vestigen of investeren, kunnen hiervan gebruik maken. Hierdoor verkrijgt de aanvrager meer rechtszekerheid.

Een ruling kan bv. betrekking hebben op investeringen, transferprijzen of de samenstelling van de belastbare basis bij de taxatie van kostencentra.

Deze ruling wordt aangevraagd bij de Federale Overheidsdienst Financiën. Vanaf 15 september 2015 kan men ook bij de Vlaamse Belastingdienst een ruling aanvragen voor materies die onder de Vlaamse bevoegdheid vallen. Voor zaken die deels onder de Vlaamse en deels onder de federale bevoegdheid vallen, zal de Vlaamse Administratie een bindend advies overmaken aan de federale betrokken dienst die de beslissing dan bezorgt aan de aanvrager.

Wie komt in aanmerking

Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, ook vzw's, kunnen een fiscale ruling aanvragen. Dit geldt tevens voor buitenlandse natuurlijke personen of rechtspersonen die het voornemen hebben zich in België te vestigen of te investeren.

Wat komt in aanmerking

De aanvraag kan zowel betrekking hebben op beroepszaken als op privé-aangelegenheden.

Alle materies betreffende de toepassing van de belastingwetten kunnen het voorwerp uitmaken van een voorafgaande beslissing. Over een aantal materies is de FOD Financiën en de Vlaamse belastingdienst echter *niet* gemachtigd om een ruling te geven, zoals onder meer over de belastingtarieven en de berekening van de belastingen, over de bepalingen die sancties, boetes en belastingverhogingen instellen, ...

Een fiscale 'ruling' geldt in principe voor 5 jaar en bindt de Administraties ten opzichte van de belastingplichtige. Hierdoor verkrijgt de aanvrager dus meer rechtszekerheid.

Aanvraagprocedure

Na ontvangst van een volledige aanvraag zal de Administratie binnen de 15 werkdagen aan de aanvrager laten weten binnen welke termijn een beslissing mag verwacht worden. Alleszins dient dit te gebeuren binnen drie maanden, tenzij deze termijn onderling wordt gewijzigd.

In complexe situaties of bij complexe verrichtingen (bv. fusies of splitsingen) is het aangewezen een 'prefiling meeting' aan te vragen. Dit kan omschreven worden als een inleidend gesprek vóór de formele aanvraag en geeft reeds een eerste indruk over de houding van de dienst t.o.v. de aanvraag. Zowel de aanvraag voor een prefiling meeting alsook de formele aanvraag kunnen best per e-mail worden aangevraagd.

Contact Informatie

Meer informatie kunt u verkrijgen bij FOD Financiën en de Vlaamse Belastingdienst - Entiteit Voorafgaande Beslissingen (zie ook belastingen.vlaanderen.be/voorafgaande-beslissing).

FOD Financiën
Dienst Voorafgaande Beslissingen in Fiscale Zaken
Wetstraat 24
1000 Brussel
T 02 579 38 00
F 02 579 50 01
dvbsda@minfin.fed.be

www.ruling.be

Vlaamse Belastingdienst

Koning Albert II-laan 35 bus 62

1030 Brussel

T 1700

belastingen.vlaanderen.be

Investeringsaftrek

Laatste revisiedatum: 15 mrt '17

Federale maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Een onderneming, die bij de oprichting of uitbreiding van haar activiteiten een investering uitvoert, kan onder bepaalde voorwaarden een investeringsaftrek verkrijgen. Dit is een fiscaal voordeel waarbij men een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen uitgevoerd tijdens het belastbaar tijdperk, mag aftrekken van de belastbare winst. Het percentage past men éénmalig toe op de aanschaffings-of beleggingswaarde van de goederen. In enkele gevallen mag men de aftrek spreiden over de afschrijvingsperiode van de investeringen.

Vooraf de verhoogde aftrekken zijn belangrijk: voor energiebesparende investeringen, beveiliging, digitale investeringen, milieuvriendelijke investeringen in O&O, enz..

Indien de winst onvoldoende is, mogen de investeringsaftrekken die niet kunnen worden verricht, onder bepaalde voorwaarden overgedragen worden op de winsten van de volgende belastbare tijdperken.

Vanaf aanslagjaar 2017 (inkomsten 2016) geldt voor de 'gewone' investeringsaftrek nu een vast percentage. De (gespreide) verhoogde investeringsaftrekken blijven echter berekend worden op een basispercentage dat varieert naargelang de index van de consumptieprijzen.

Vanaf 2016 is er ook een verhoogde gespreide investeringsaftrek mogelijk voor productiemiddelen van hoogtechnologische producten, op voorwaarde dat de Europese Commissie dit nog goedkeurt.

Wie komt in aanmerking

De investeringsaftrek kan, afhankelijk van de categorie (zie tabel met toelichting), genoten worden door eenmanszaken, kleine en grote vennootschappen die winsten ontvangen uit een industriële, commerciële of landbouwactiviteit. Ook de beoefenaars van vrije beroepen komen in aanmerking. Vzw's zijn bijgevolg uitgesloten.

Wat komt in aanmerking

In de algemene regel moet het gaan om materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht en om nieuwe immateriële vaste activa. Deze activa moeten in België uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en ze moeten ten minste over drie jaar afschrijfbaar zijn. 'Leasing' komt ook in aanmerking.

Volgende investeringen zijn **uitgesloten** van de investeringsaftrek:

- niet uitsluitend voor het beroep gebruikte activa;
- activa die geen rechtstreeks verband houden met de bestaande of geplande economische werkzaamheid
- de gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- de bijkomende lasten indien ze niet samen met de activa waarop ze betrekking hebben, worden afgeschreven;
- de personenwagens en de wagens voor dubbel gebruik;
- activa waarvan het recht van gebruik op een andere wijze dan leasing, erfpacht, ... (bvb. via een huurovereenkomst) aan een derde wordt verleend. Een uitzondering wordt echter gemaakt als de gebruiker een natuurlijk persoon is of een vennootschap die het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van de beroepsactiviteit.
- activa waarvan het recht van gebruik van een leasing-, erfpacht-, opstal-, of gelijkaardige overeenkomst aan een derde worden overgedragen;
- activa die niet afschrijfbaar zijn of worden afgeschreven over een termijn van minder dan 3 belastbare tijdperken.

Omvang steun

Voor de investeringen uitgevoerd in 2017 (aanslagjaar 2018) gelden volgende percentages:

Aanslagjaar 2018	Natuurlijke personen	Kleine vennootschappen(1)	Andere vennootschappen
Gewone investeringen (2)	8%	8% (12)	-
Gespreide aftrek voor gewone investeringen (3)	10,5%	-	-

Aanslagjaar 2018	Natuurlijke personen	Kleine vennootschappen(1)	Andere vennootschappen
Energiebesparende investeringen (4)	13,5%	13,5%	13,5%
Octrooien (5)	13,5%	13,5%	13,5%
Milieuvriendelijke investeringen in O&O (5) (6)	13,5%	13,5%	13,5%
Gespreide aftrek milieuvriendelijke investeringen in O&O (7)	20,5%	20,5%	20,5%
Investeringen ter bevordering van herbruikbare verpakkingen (8)	-	-	3%
Investeringen in beveiliging (9)	20,5%	20,5%	-
Investeringen in zeeschepen (10)	-	30%	30%
Investeringen in rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen (11)	13,5%	13,5%	13,5%
Digitale investeringen (13)	13,5%	13,5%	-
Gespreide aftrek hoogtechnologische producten (14)	20,5%	20,5%	20,5%

Toelichting bij de tabel

1. Definitie vanaf 1 januari 2016: kleine vennootschappen (zoals gedefinieerd in §§1 tot 6 van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen) zijn vennootschappen die voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: €9.000.000;
- balanstotaal: €4.500.000.

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

De criteria moeten op geconsolideerde basis worden bekeken wanneer het gaat om een moedervenootschap of om een vennootschap die behoort tot een consortium. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie: verhoging van de criteria met 20%.

Opm.: voor boekjaren die zijn aangevangen vóór 1/1/2016 is de definitie nog van toepassing van het vroegere [artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen](#) en/of van de definitie die volgende voorwaarden hanteerde: de aandelen of delen van de vennootschap behoren voor meer dan de helft toe aan één of meer natuurlijke personen, en deze aandelen moeten de meerderheid van het stemrecht in de vennootschap vertegenwoordigen.

2. De gewone investeringsaftrek voor kmo-vennootschappen was afgeschaft vanaf AJ 2007 als gevolg van de “notionele interestaftrek” die vanaf AJ 2007 van kracht werd. In 2014 en 2015 was er een tijdelijke herinvoering die nu bestendig wordt vanaf 2016. De vennootschappen die opteren voor deze investeringsaftrek kunnen niet de notionele interestaftrek toepassen.

3. De gespreide aftrek voor gewone investeringen kan enkel worden toegepast indien de onderneming minder dan 20 werknemers tewerkstelt.

Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Indien die aftrek echter werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.

4. Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie. Een lijst van deze categorieën vindt u in bijlage.

5. Voor de ‘verwerving’ van octrooien kan een verhoogde investeringsaftrek worden toegepast. Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

6. Milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen negatief effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu beogen te minimaliseren. Om van deze aftrek te kunnen genieten, moet het bedrijf een R&D-afdeling hebben.

7. Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.

8. Investerings met betrekking tot productie en recyclage van herbruikbare verpakkingen geven recht op een aftrek van 3% voor 'andere' vennootschappen. Voor natuurlijke personen en kmo-vennootschappen is dit immers niet relevant gezien het percentage van 3% veel lager is dan de gewone investeringsaftrek van 8%.

9. Deze categorie betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen. Gratis advies hieromtrent kan men inwinnen bij de preventie-ambtenaar in de betrokken politiezone. Een goedkeuring van deze ambtenaar is evenwel niet meer vereist.

10. De investeringsaftrek van 30% voor investeringen in zeeschepen is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.

11. Deze investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een verluchtingstelsel in een rookkamer.

12. De 'gewone' investeringsaftrek voor kleine vennootschappen onder bepaalde voorwaarden:

- de investering in de vaste activa moet rechtstreeks verband houden met de bestaande of geplande economische werkzaamheden die de vennootschap werkelijk uitoefent;
- activa die uitgesloten zijn van de notionele intrestaftrek zijn ook hier uitgesloten;
- als men kiest voor de investeringsaftrek heeft men voor datzelfde boekjaar geen recht op de notionele intrestaftrek;
- bij geen of onvoldoende winst is de overdracht van het saldo enkel mogelijk naar het eerstvolgende boekjaar.

13. In aanmerking komen de digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie. Ook eenmanszaken moeten hier beantwoorden aan de criteria van artikel 15 §§ 1 tot 6 van de vennootschappenwet (zie definitie onder 1.).

Ook de investering in een witte kassa of in een webshop voor e-commerce komen in aanmerking voor het fiscaal voordeel.

14. De investeringen hebben betrekking op vaste activa in productiemiddelen van hoogtechnologische producten; het moet gaan om producten waarvan de productie nieuw is en die gepaard gaan met verhoogde uitgaven in O&O. Welke activa juist in aanmerking komen moet nog worden vastgelegd bij KB. Er is ook nog een akkoord nodig van de Europese Commissie.

Aanvraagprocedure

Natuurlijke personen: formulier **276U** (beschikbaar op www.mymifin.be) ingevuld, gedateerd en ondertekend bij de belastingaangifte voegen.

Vennootschappen: het vak **275U** in Biztax invullen bij de aangifte in de vennootschapsbelasting. Indien vrijgesteld van de verplichting tot elektronische indiening, het formulier 275U gebruiken (beschikbaar op www.mymifin.be).

Bij 'gespreide' aftrek: elk jaar opnieuw aangeven tot het volledig investeringsbedrag is afgetrokken.

Per categorie van vaste activa een opgave opstellen (deze opgave dient ter beschikking van de administratie te worden gehouden), met volgende inlichtingen:

- datum van aanschaffing of verwerving;
- de juiste benaming;
- de aanschaffings- of beleggingswaarde;
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur.

Voor **de energiebesparende investeringen** moet het attest, om bij de belastingaangifte te voegen, digitaal worden aangevraagd, op straffe van verval, binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, via: www.energiesparen.be/inleiding-formulier-verhoogde-investeringsaftrek.

Facturen moeten, samen met een ondertekende verklaring op erewoord en een automatische gegenereerde samenvatting van de dossiergegevens, opgestuurd worden naar:

Vlaamse Overheid
Vlaams Energie Agentschap
Koning Albert II-laan 20, bus 17
1000 Brussel
T 02 553 46 00

F 02 553 46 01

E-mail: energie@vlaanderen.be

Website: www.energiesparen.be

Voor de **milieuvriendelijke investeringen** in onderzoek en ontwikkeling moet bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht, een attest worden bijgevoegd.

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest, dat het milieuvriendelijk karakter van de investering moet bevestigen, wordt aangevraagd bij:

Vlaamse Overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)
Milieu-integratie en -subsiëringen
Graaf de Ferraris-gebouw, 2de verdieping
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel
T 02 553 85 03 / 02 553 82 29
F 02 553 80 55
E-mail: attest-O-O@lne.vlaanderen.be
Website: www.lne.be

De verwerving van de **octrooien** moet gestaafd worden door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Voor de investeringen in **beveiliging** is de procedure vanaf aanslagjaar 2008 sterk vereenvoudigd. De uitgaven dient u op ten nemen in uw belastingsaangifte.

Volgende documenten moet u ter beschikking houden voor de FOD financiën:

- Facturen van de investering;
- Betalingsbewijzen van deze facturen;
- Verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert;
- Voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale;
- Voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven bij de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten. Voor advies met betrekking tot beveiliging van uw beroepslokalen kunt u steeds terecht bij de technopreventieve adviseurs van uw politiezone. De contactgegevens van deze adviseurs alsook een lijst van de materialen die recht geven op een fiscale aftrek kunt u terugvinden op de website www.besafe.be/ondernemers/investeringsaftrek-beveiliging

Bijkomende inlichtingen kunt u verkrijgen bij:

FOD Binnenlandse Zaken
Algemene Directie Veiligheid en Preventie
Directie Locale Integratie Veiligheid
Waterloolaan 76
1000 Brussel
T 02 557 35 55
E-mail: sliv@ibz.fgov.be
Website: www.besafe.be

Contact Informatie

Bijkomende informatie over deze maatregel kan u terugvinden op [de website van Financiën](#) (zie Ondernemingen > vennootschapsbelasting > belastingvoordelen).

.....
FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Notionele interestaftrek

Laatste revisiedatum: 04 apr '17

Federale maatregel

Wat houdt deze maatregel in

De notionele interestaftrek of “aftrek voor risicokapitaal” houdt in dat kmo's en grote ondernemingen sinds het aanslagjaar 2007 (inkomsten 2006) een bepaald percentage van het “gecorrigeerd” eigen vermogen kunnen aftrekken van de belastbare winst.

Het voornaamste doel van deze maatregel is het verminderen van de fiscale discriminatie tussen financiering met vreemd vermogen en financiering met eigen vermogen. In het geval van leningen, is de betaalde rente namelijk aftrekbaar van de belastbare basis, terwijl vergoedingen in de vorm van dividenduitkeringen voor financiering met eigen vermogen dat niet zijn.

Wie komt in aanmerking

Deze maatregel geldt zowel voor kleine, middelgrote als voor grote vennootschappen.

Indien de onderneming echter een vrijgestelde investeringsreserve heeft aangelegd in een bepaald belastbaar tijdperk, dan kan de notionele interestaftrek niet worden toegepast in dat tijdperk, en ook niet in de twee daaropvolgende belastbare tijdperken.

Vzw's zijn in beginsel niet onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

Omvang van de belastingvrijstelling

Het aftrekbare percentage bedraagt 0,237 % voor het aanslagjaar 2018.

Voor kleine vennootschappen wordt het tarief met 0,5% verhoogd tot 0,737 %. Voor boekjaren die ingaan vanaf 1 januari 2016 geldt een nieuwe definitie van kleine vennootschap volgens het aangepaste artikel 15 §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen. Kleine vennootschappen zijn vennootschappen die voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:

- jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- jaaromzet exclusief btw: €9.000.000;
- balanstotaal: €4.500.000.

Wanneer meer dan één van de criteria worden overschreden of niet meer worden overschreden, heeft dit slechts gevolgen wanneer dit zich in twee opeenvolgende boekjaren voordoet. De gevolgen gaan dan in vanaf het daaropvolgende boekjaar.

De criteria moeten op geconsolideerde basis worden bekeken wanneer het gaat om een moedervenootschap of om een vennootschap die behoort tot een consortium. Wanneer er boekhoudkundig geen consolidatie wordt opgemaakt, kan men kiezen voor een alternatieve consolidatie: verhoging van de criteria met 20%.

Indien de belastbare winst ontoereikend is (om de notionele interestaftrek te dragen) kon voorheen het niet-gecompenseerde bedrag naar de volgende zeven jaren (belastbare tijdperken) worden overgedragen. Deze mogelijkheid is echter afgeschaft vanaf aanslagjaar 2013.

Overgangsregeling: voor bedragen die nog niet konden worden in mindering gebracht van de winst van een belastbaar tijdperk afgesloten op ten laatste 30 december 2012, is er nog overdracht mogelijk naar volgende jaren onder bepaalde voorwaarden:

- aftrek per jaar beperkt tot 60% van de restwinst (dit is de winst die overblijft na de investeringsaftrek en de aftrek van andere vrijgestelde inkomsten);
- overdracht resterende 40% naar volgende jaren;
- beperking geldt niet voor eerste schijf van €1 miljoen belastbare basis.

Het “gecorrigeerd eigen vermogen” is het eigen vermogen waarvan een aantal rubrieken worden afgetrokken.

Bijvoorbeeld de waarde van de aandelen geboekt onder de financiële vaste activa moet in mindering worden gebracht van het eigen vermogen. Ook de niet-verwezenlijkte meerwaarden en de kapitaalsubsidies moeten van het eigen vermogen worden afgetrokken.

Aanvraagprocedure

Bij de aangifte in de vennootschapsbelasting moet de onderneming een formulier 275 C voegen. Het formulier kan gehaald worden van de website www.myminform.be

Opgelet! Kleine vennootschappen die kiezen voor de toepassing van de "gewone" investeringsaftrek, hebben voor datzelfde boekjaar geen recht op de notionele interestaftrek.

Contact Informatie

Bijkomende informatie over deze maatregel kan u terugvinden op [de website van Financiën](#) (zie Ondernemingen > vennootschapsbelasting > belastingvoordelen).

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Inhouding bedrijfsvoorheffing in steunzones

Laatste revisiedatum: 17 mei '17

Federale maatregel

Wat houdt deze maatregel in

Bedrijven die investeren in een afgebakende steunzone (ook wel 'ontwrichte zone' genoemd) kunnen een vrijstelling van 25% van de doorstorting van bedrijfsvoorheffing bekomen, voor een periode van 2 jaar per extra arbeidsplaats die als gevolg van deze investering werd gecreëerd en die gedurende ten minste drie jaar (kmo's) of vijf jaar (grote ondernemingen) behouden blijft.

Overheden mogen maatregelen nemen om zones die getroffen worden door zware collectieve ontslagen economisch te ondersteunen. Vlaanderen heeft momenteel twee zones afgebakend (één rond Genk en één rond Turnhout) en heeft ook de procedure opgestart om een steunzone rond Zaventem te laten erkennen.

Het voordeel komt overeen met een besparing van 4 à 5% op de loonkost en geldt ook indien er werkgelegenheid wordt overgenomen als gevolg van investeringen bij overname van een onderneming die anders mogelijk zou verdwijnen.

Sinds 1 mei 2017 behoren niet enkel de bedrijventerreinen tot de steunzone, maar ook de bedrijventra en incubatoren in de afgebakende steunzones, alsook de percelen die deel uitmaken van een brownfieldconvenant. Tegen de zomer worden aanpassingen aan de wetgeving verwacht die de maatregel toegankelijker zal maken. Wenst u hierover meer informatie? Blokkeer dan alvast 4 en 11 september 2017 in uw agenda voor 2 infosessies over deze materie. Uren en locaties worden eerstdaags vastgelegd. Via de rubriek [Infosessies](#) houden wij u op de hoogte.

Wie komt in aanmerking

Het voordeel geldt voor kmo's en grote ondernemingen die in de afgebakende steunzone investeren én nieuwe werkgelegenheid creëren.

Afgebakende steunzones

De zones die momenteel in Vlaanderen zijn afgebakend, bevatten alle bedrijventerreinen binnen een straal van 40 km rondom Ford Genk en de getroffen vestigingen van Philips en Heinz in Turnhout, alsook de businesscenters en incubatoren en enkele gebieden met een brownfieldconvenant in deze regio. Hierdoor omvatten de beide zones zowel de gehele provincie Limburg, het grootste gedeelte van de provincie Antwerpen en ook delen van het arrondissement Leuven. De kaarten met de afbakening van deze zones kan u hier raadplegen: [kaart ontwrichte zone Antwerpen](#) - [kaart ontwrichte zone Limburg](#). Of op onderstaand loket:

Ook op de website www.geopunt.be kan u zelf opzoeken of uw bedrijf gelegen is in een steunzone. Klik hiervoor rechts op 'bouwen en wonen', vervolgens op 'bedrijven' en vervolgens op 'steunzones...' en u ziet de inkleuring op de kaart verschijnen. U kan vervolgens ook in de zoekbalk uw adresgegevens ingeven voor gedetailleerde info.

Momenteel loopt er ook een procedure om een steunzone rond Zaventem te erkennen.

Definitie kmo's en grote ondernemingen

Kmo's hebben in deze gehele zone recht op steun. Opgelet echter! Voor de definitie van kmo hanteert deze regeling haar eigen criteria, die voornamelijk gebaseerd zijn op de Europese kmo-definitie (zie www.vlaio.be/artikel/europese-kmo-definitie), maar die hierop afwijkt inzake:

- het criterium tewerkstelling (max. 250 VTE) en het criterium omzet (max. €50 miljoen) of balanstotaal (max. €43 miljoen), mogen in ten minste twee van de laatste drie afgesloten belastbare tijdperken niet overschreden worden;
- voor de berekeningsregels wordt verwezen naar de (nieuwe) federale bepalingen van de fiscale kmo-definitie (art. 15 § 3 tot 6 W. Venn.), wat belangrijk is inzake het bekijken van de amenhang met andere vennootschappen:
  - Voor verbonden ondernemingen (i.c. meerderheidsbelang) dienen de gegevens van tewerkstelling opgeteld te worden en de gegevens van balanstotaal en omzet geconsolideerd te worden;
  - Voor geassocieerde ondernemingen (vanaf 1/5de stemrechten) dienen de gegevens van tewerkstelling, omzet en balanstotaal enkel stroomopwaarts (moederfirma's) opgeteld te worden in relatie tot het percentage van de stemrechten, dan wel in relatie tot aandelenparticipatie (hoogste van de twee).
- ondernemingen waarvan 25% of meer van het kapitaal of stemrechten in handen is van een overheid, kunnen geen kmo zijn.

Grote ondernemingen komen enkel in aanmerking voor deze steun, indien de steunzone samenvalt met de door Europa goedgekeurde 'regionale steunkaart' en indien de investering betrekking heeft op nieuwe vestigingen en nieuwe activiteiten van bestaande vestigingen. Gemeenten die in de regionale steunkaart 2014 – 2020 voor Vlaanderen vallen zijn:

- In Antwerpen (3): Balen, Dessel en Mol;
- In Limburg (24): As, Beringen, Bilzen, Borgloon, Bree, Dilsen-Stokkem, Genk, Ham, Hechtel-Eksel, Herstappe, Heusden-Zolder, Houthalen-Helchteren, Kinrooi, Lanaken, Leopoldsburg, Lommel, Lummen, Maaseik, Maasmechelen, Opglabbeek, Sint-Truiden, Tessenderlo, Tongeren, Zutendaal;
- In Oost-Vlaanderen (7): Ronse en zes gemeenten in het arrondissement Eeklo;
- In West-Vlaanderen (6): Diksmuide, Ieper, Lo-Reninge, Middelkerke, Oostende, Wervik.

Op de hierboven vermelde kaarten worden deze gemeenten lichtbruin ingekleurd.

Bijkomende voorwaarden

Ondernemingen komen enkel in aanmerking indien ze bijkomende arbeidsplaatsen creëren op een vestiging die in de afgebakende zone is gelegen.

Ondernemingen mogen niet in een wco-procedure zitten ('wet op de continuïteit van ondernemingen') en komen ook niet in aanmerking indien ten gevolge van geleden verlies het netto actief is gedaald tot minder dan de helft van het vast gedeelte van het maatschappelijk kapitaal;

Enkele sectoren worden uitgesloten: visserij- en aquacultuur en productie van landbouwproducten. Voor grote ondernemingen gelden er ook uitsluitingen voor de ijzer- en staalsector, synthetische vezels industrie, kolenindustrie, scheepsbouw, vervoerssector en daarmee verband houdende infrastructuur en de energieproductie, -distributie en energie-infrastructuur.

Wat komt in aanmerking

Om in aanmerking te komen dienen de investeringen in materiële of immateriële vaste activa, verband te houden met:

- De oprichting van een nieuwe inrichting;
- De uitbreiding van capaciteit van een bestaande inrichting (dit geldt niet voor grote bedrijven);
- De diversificatie van de productie naar producten die voordien niet werden vervaardigd (voor grote bedrijven in de regionale steunkaart wordt dit vermeld als: 'diversificatie van de activiteit van een inrichting, op voorwaarde dat de nieuwe activiteit niet dezelfde is als, of vergelijkbaar is met de activiteit die voordien werd uitgeoefend');
- Een fundamentele verandering in het totale productieproces van bestaande bedrijven (dit geldt niet voor grote bedrijven);
- De overname van materiële of immateriële vaste activa van een (niet-geassocieerde) derde-werkgever wegens sluiting, gerechtelijke reorganisatie of faillissement (alle arbeidsplaatsen worden als nieuw beschouwd).

Omvang steun

De steun betreft een tijdelijke vrijstelling van het doorstorten van 25% bedrijfsvoorheffing op de bezoldigingen die betrekking hebben op nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen:

- die zijn ontstaan ten gevolge van een investering;
- die het totaal aantal werknemers verhoogt t.o.v. het gemiddeld aantal werknemers over 12 maanden voorafgaand aan voltooiing van de investering);
- die ingevuld worden na aanvang van de investering en binnen 36 maanden na de voltooiingsdatum van de investering;
- die uitbetaald worden binnen de 2 jaar vanaf het ogenblik van invulling van de nieuwe arbeidsplaats.

Ter indicatie kan onderstaande berekening dienen, waarbij een bediende in dienst wordt genomen, die voltijds is tewerkgesteld, gehuwd is met een partner met beroepsinkomsten, geen personen ten laste heeft en recht heeft op vakantiegeld en een eindejaarspremie ter waarde van één maandwedge:

brutoloon per maand	€2.000	€3.000	4.000
Totaal steunbedrag over 24 maanden (incl. vakantiegeld en premie)	€3.006,85	€5.734,14	€8.736,24

Deze steun kan worden gecumuleerd met het systeem van ploegen- en nachtpremies, met het systeem van de gedeeltelijke vrijstelling in de vorm van een algemene structurele lastenverlaging (IPA-korting) en met de vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen, doch niet met andere vrijstellingen inzake doorstorting van

bedrijfsvoorheffing (overwerk, onderzoekers, sportbeoefenaars, koopvaardij-, bagger- en sleepvaartsector, zeevisserij).

De vrijstelling is per investering beperkt tot maximum €7,5 miljoen.

Voor grote ondernemingen dient er tevens rekening te worden gehouden met Europese steunplafonds indien de onderneming ook investeringssteun krijgt onder de vorm van [Strategische Transformatiesteun](#) (aangezien het maximum plafond van 10% steun niet overschreden mag worden).

Voorwaarde regionale steun geschrapt

Tot eind 2015 gold er een bijkomende voorwaarde: de federale steun (i.c. gedeeltelijke inhouding van de bedrijfsvoorheffing) werd enkel verleend indien er ook regionale steun werd toegekend voor dezelfde investering. Deze voorwaarde werd echter geschrapt, waardoor de maatregel veel soepeler toepasbaar wordt.

Aanvraagprocedure

De aanvraag voor deze tegemoetkoming dient te gebeuren via een formulier, in te dienen voor aanvang van de investering, bij de FOD Financiën (<https://eservices.minfin.fgov.be/mym-api-rest/finform/pdf/3027>).

De vrijstelling wordt definitief nadat aangetoond wordt dat de nieuwe arbeidsplaats gedurende ten minste 3 jaar behouden is gebleven (voor grote ondernemingen wordt de termijn bepaald op 5 jaar).

De vrijstelling zal niet verleend worden indien de timing van de verwachte voltooiing van de investering ruim overschreden wordt (dubbel zolang als de verwachte voltooiing) of indien niet wordt aangetoond dat de nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen betrekking hebben op de investering.

Infosessies

Naar aanleiding van de recente en nog te verwachten wijzigingen worden er op 4 en 11 september 2017 infosessies over deze materie georganiseerd. Uren en locaties worden eerstdaags vastgelegd. Zodra hier meer informatie over beschikbaar is leest u dit hier.

Contact Informatie

Meer informatie kan u terugvinden in de rubriek "[Investering in een steunzone](#)" op de website financien.belgium.be/nl/ondernemingen/personeel_en_loon (>Bedrijfsvoorheffing (Meer) > Vrijstellingen (Meer)).

U kan ook voor meer informatie contact opnemen met uw sociaal secretariaat of met de diensten van FOD Financiën.

FOD Financiën

Contactcenter

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

EIB-EIF-EFSI: Europese financieringsmogelijkheden voor ondernemingen

Laatste revisiedatum: 04 mei '17
Europese maatregel

Wat houdt deze maatregel in

De Europese Investeringsbank (EIB) en het Europees Investeringsfonds (EIF) vormen samen de EIB-groep. Deze Europese financiële instellingen verstrekken rechtstreeks of via financiële tussenpersonen financiering en garanties aan o.m. ondernemingen. Het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI) werd opgericht naar aanleiding van het 'Investeringsplan voor Europa' (Juncker-plan genoemd) en is belangrijk omdat het bijkomende financiële middelen heeft vrijgemaakt voor projecten die als risicovol worden bestempeld.

De Europese Investeringsbank (EIB)

De EIB is de financiële instelling voor lange termijn financiering van de Europese Unie (EU). De dienstverlening van EIB bestaat voornamelijk in het verstrekken van leningen aan ondernemingen en instellingen, maar zij verstrekt ook garanties, microfinanciering, risicokapitaal, enz. De andere diensten zijn 'blending' (samenvoeging van EU-subsidies met EIB-financiering) en advisering. De EIB is zowel binnen als buiten de Europese Unie actief. De financiële ondersteuning is voor 90% gericht op EU-landen met focus op:

- innovatie en vaardigheden;
- de toegang tot financiering voor kmo's vergemakkelijken;
- milieu en klimaat;
- infrastructuur.

Buiten de EU verleent de EIB ook financiële ondersteuning bij de uitvoering van het EU-beleid voor ontwikkelingssamenwerking.

Kredieten via erkende commerciële banken: De EIB verstrekt onrechtstreeks leningen en kredietrisicogaranties via lokale financiële tussenpersonen aan o.m. kmo's en kleine midcap-ondernemingen (<500 werknemers). De kredietvoorwaarden (looptijd, bedrag, enz) verschillen van bank tot bank. De bijkomende EIB financiering moet wel leiden tot een voordeel voor de onderneming (vb.rentekorting) en de bank moet de klant hierover informeren. Het is aan de bemiddelende partnerbank om te beslissen of de onderneming al dan niet in aanmerking komt voor een krediet. In België zijn volgende banken erkend: Belfius (www.belfius.be), BNP Paribas Fortis (www.bnpparibasfortis.be), ING Belgium (www.ing.be), KBC Bank (www.kbc.be).

Voor meer informatie zie www.eib.org/products/lending/intermediated/index.htm.

Meer informatie over de voorwaarden per financiële instelling kan u terugvinden via deze link

europa.eu/youreurope/business/funding-grants/access-to-finance/search/en/financial-intermediaries?shs_term_node_tid_depth=81&combine=&field_amount_of_finance_range_value_i18n=All&=Search
(download vervolgens de pdf)

Projectleningen: Via het instrument [MidCap Growth Finance](#) van het Europese programma InnovFin verstrekt de EIB rechtstreeks kredieten aan midcap-ondernemingen (< 3000 werknemers) van €7,5 miljoen tot €25 miljoen. Voor projecten van meer dan €25 miljoen moet men zich eveneens rechtstreeks wenden tot EIB. Voor meer informatie zie www.eib.org/products/lending/loans/index.htm.

Een onderneming kan een beroep doen op een EIB-krediet voor vrijwel alle investeringen (zowel materiële als immateriële investeringen) die noodzakelijk zijn om de verdere groei van de onderneming te financieren. De EIB is actief in vele sectoren zie www.eib.org/projects/sectors/index.htm

Het Europees Investeringsfonds (EIF)

Het Europees Investeringsfonds (EIF) behoort eveneens tot de EIB-groep. De EIB is de meerderheidsaandeelhouder van het fonds. Het EIF tracht de toegang tot financiering te vergemakkelijken voor kmo's en werkt hiervoor o.m. samen met erkende financiële tussenpersonen. Het EIF ontwikkelt, promoot en beheert een aantal risicokapitaal en schuldfinancieringsinstrumenten. Voorbeelden zijn:

COSME Loan Guarantee Facility: Dit instrument is een onderdeel van het Europese programma [COSME](#). Via dit instrument verleent het EIF garanties aan erkende financiële tussenpersonen die kredieten en leasing verstrekken aan kmo's . In het

Vlaams Gewest is [PMV/z](#) (het vroegere Participatiefonds Vlaanderen) erkend als intermediair.

EaSI Guarantee Financial Instrument: Dit instrument wordt gefinancierd vanuit het [EaSI Programme](#) en is gericht op het stimuleren van microfinanciering aan kwetsbare groepen, micro-ondernemingen en de sociale economie. In België krijgen [microStart](#) en Crédal (enkel Brussels en Waals Gewest) via dit instrument cofinanciering.

InnovFin SME Guarantee Facility: In het kader van Horizon 2020 werden verschillende financiële instrumenten gelanceerd om innovatieve bedrijven te helpen gemakkelijker toegang tot financiering te krijgen. Dit instrument is gericht op innovatieve kmo's en kleine midcap-ondernemingen (< 500 werknemers). De erkende financiële instellingen kunnen een beroep doen op een kredietrisicogarantie of tegengarantie voor schuldfinanciering van €25.000 - €7,5 miljoen. In België zijn ING Belgium ([www.ing.be](#)) , Belfius ([www.belfius.be](#)) en Sowalfin erkend als financiële tussenpersoon. KBC Bank ([www.kbc.be](#)) is in België erkend voor de [InnovFin Midcap Guarantee](#). Voor meer informatie zie ook [InnovFin-programma: Europese financiële instrumenten voor innovatieve ondernemingen](#).

Cultural and Creative Sectors Guarantee Facility: In het kader van het [Creative Europe programma](#) werd eind juni 2016 deze nieuwe garantie faciliteit gelanceerd. Dit financieel instrument moet de toegang tot financiering vergemakkelijken voor kmo's actief in de culturele en creatieve sectoren. De financiële instellingen die zich willen laten erkennen zullen o.m. een beroep kunnen doen op een kredietrisicogarantie of tegengarantie bij het verstrekken van leningen aan deze sector. De eerste oproep voor deze financiële instellingen werd begin juli 2016 geopend en loopt nog tot 30 september 2020. Tot op heden zijn er geen erkende instanties.

Het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI)

Met het '[Investeringsplan voor Europa](#)' wil Europa bijkomende middelen vrijmaken om de investeringen binnen de Eurozone aan te zwengelen. Hiervoor werd o.m. een European Fund for Strategic Investments (EFSI) opgezet, dat werd ondergebracht in de EIB-groep.

Onder het EFSI-initiatief wordt €8 miljard aan middelen van de EIB gheralloceerd voor dit plan. Daarnaast wordt nog voor €8 miljard aan middelen, die zouden ingezet worden onder diverse andere Europese initiatieven, ook gheralloceerd naar het EFSI. Ten slotte wordt nog gemikt op €5 miljard aan andere middelen die in de toekomst aan het EFSI zullen worden toegekend. Deze drie bedragen samen brengen de totale EFSI-middelen op €21 miljard. Uit ervaring weet het EIB dat elke euro die zij uitgeeft in totaal 15 euro in beweging brengt dankzij bankfinanciering en andere middelen die bijeengebracht worden door de initiatiefnemers. Vandaar dat het EFSI beoogt om €315 miljard in werking te stellen.

Het EFSI is belangrijk omdat het financiering zal vrijmaken voor projecten die als risicovol worden bestempeld. Dit kan gunstig zijn voor kleine, innovatieve, beginnende bedrijven, die in de ogen van investeerders meestal een groter risico vormen dan grotere of meer gevestigde bedrijven.

Het fonds richt zich tot entiteiten van elke omvang, met inbegrip van nutsbedrijven, special purpose vehicles (SPV's of projectvennootschappen), kmo's en midcap-ondernemingen (< 3000 werknemers); publiekrechtelijke lichamen (behalve de lidstaten zelf); nationale stimuleringsbanken (vb.[PMV](#)) of andere banken, risicokapitaalfondsen en maatgerichte investeringsplatforms.

EFSI-financiering kan zowel rechtstreeks als onrechtstreeks worden aangevraagd. In het Vlaams Gewest treedt PMV op als coördinator om het de ondernemer of initiatiefnemer gemakkelijker te maken. Door het dossier neer te leggen bij PMV zal automatisch gekeken worden of het dossier met Vlaamse dan wel Europese middelen gefinancierd wordt.

Contact Informatie

Een overzicht van wie in België voor welke instrumenten werd erkend door de EIB of het EIF, kan u terugvinden via <http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/access-to-finance/search/en/>. Selecteer vervolgens België op de kaart, maak een selectie en download de pdf.

Voor meer informatie over de EIB en het EIF kan u terecht op hun websites en onderstaand adres. Voor meer informatie over het EFSI kan u eveneens de website van de EIB raadplegen of u kan contact opnemen met PMV (zie [www.pmv.eu/nl/european-fund-strategic-investments-efsi-vlaanderen](#) voor meer informatie en contactgegevens)

Europese Investeringsbank - EIB

Boulevard Konrad Adenauer 98-100

2950 Luxemburg

T +352 43 79 1

F +352 43 77 04

www.eib.org

.....
Europees Investeringsfonds - EIF

avenue J.F. Kennedy 37B

2968 Luxembourg

T +352 24851

F +352 248581200

www.eif.org

Bijlage: Investeringsaftrek energiebesparende investeringen

Laatste revisiedatum: 3 mei '15

Toelichting

De investeringen die in aanmerking komen voor de verhoogde investeringsaftrek dienen gericht te zijn naar een rationeler gebruik van energie in de industrie, en in het bijzonder naar een verbetering van industriële processen louter uit energetische overwegingen. Voor de toepassing van deze bijlage betekenen de termen:

- “bestaande” gebouwen of broeikassen: de gebouwen of broeikassen waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen zijn gedaan, de voltooiing van de bouw meer dan 5 jaar terug heeft plaatsgevonden;
- “bestaande” of “in gebruik zijnde” apparatuur, processen, systemen, enz: de apparatuur, processen, systemen, enz. waarvan op het einde van het belastbaar tijdperk waarin de investeringen zijn gedaan, de ingebruikneming meer dan drie jaar terug heeft plaatsgehad.

Zo zijn categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 en 9a enkel van toepassing op bestaande of in gebruik zijnde gebouwen, broeikassen, apparaten, processen, leidingen... Categorieën 7, 10, 11 en 12 zijn van toepassing op nieuwe installaties, maar het betreft hier meestal enkel de investeringen in procesapparatuur en de technische installaties.

De investeringen die niet beantwoorden aan de van toepassing zijnde milieunormen zullen niet in aanmerking worden genomen.

Investerings waar een verplichting van toepassing is komen niet in aanmerking voor verhoogde investeringsaftrek. Zo zijn bijvoorbeeld investeringen die vallen onder de energieprestatie- en binnenklimaatseisen uitgesloten.

Belangrijke aandachtspunten per categorie kan u terugvinden in

http://www2.vlaanderen.be/economie/energiesparen/doc/Handleiding_Fiskaf_aj2016-vs-apr2015.pdf

Groep 1: Beperking van de energieverliezen

Categorie 1: beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen of in bestaande broeikassen

Voor zover ze niet door een wettelijke bepaling zijn opgelegd en mits materialen worden gebruikt waarvan de warmtegeleidings-coëfficiënt volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen de volgende investeringen in aanmerking:

- isoleren van buitenmuren, buitendeuren en -poorten, van schuine of platte daken, van vloeren en muren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en een niet-verwarmd vertrek of van vloeren die de scheiding vormen tussen een verwarmd vertrek en de buitenlucht zodanig dat de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) van de wand kleiner is dan of gelijk is aan 0,5 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanbrengen van de nodige bescherming of van een bekleding om het isolatiemateriaal tegen het binnendringen van stof, lucht of waterdamp te beschermen, materiaal en loonkosten voor afwerking en versiering niet inbegrepen;
- vervangen van enkel vensterglas door dubbel of driedubbel vensterglas waarvan de warmtedoorgangscoefficiënt (k-waarde) kleiner is dan of gelijk is aan 3,2 Watt per vierkante meter en per Kelvin, evenals het aanpassen van de ramen of het vervangen ervan door houten of kunststoframen of door metalen ramen met thermische onderbreking;
- plaatsen van wegneembare schermen in broeikassen die een scheiding vormen tussen kweekruimte en dak.

Categorie 2: beperking van het energieverlies door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren of in gebruik zijnde warme of koude vloeistofbaden af te dekken

Investerings waarbij isolatiemateriaal is gebruikt waarvan de warmtegeleidingscoëfficiënt, volgens de Belgische normen NBN van de reeks B62 of volgens bijzondere Belgische normen of dito technische goedkeuringen, kleiner is dan of gelijk is aan 0,05 Watt per meter en per Kelvin, komen in aanmerking in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies t.o.v. de toestand die bestond vóór de investering.

Categorie 3: beperking van het energieverlies in bestaande ovens

Enkel de volgende investeringen komen in aanmerking:

- het bijkomend isoleren van de ovens;
- het vervangen van de isolerende of vuurvaste bekleding van de ovens, in verhouding tot de erdoor bekomen vermindering van warmteverlies.

Categorie 4: beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- aanbrengen van tochtsluizen, tochtgordijnen of automatisch sluitende deuren en poorten tussen de binnen- en buitenkant van het verwarmd gebouw of tussen een verwarmd en een niet-verwarmd gedeelte van het gebouw;
- aanbrengen van automatisch sluitende deuren tussen koel- of diepvrieskamers en de rest van het gebouw.

Groep 2: Terugwinnen van energie

Categorie 5: terugwinnen van afvalwarmte

De volgende investeringen, met uitzondering van het materieel en de uitrustingen die bestemd zijn voor warmtekrachtkoppeling, komen in aanmerking wanneer zij het in een bestaand systeem mogelijk maken afvalwarmte te recupereren:

- plaatsen van recuperatietoestellen op thermische afvalstromen of uitstoten;
- plaatsen van warmteopvangapparatuur nodig om afvalwarmte terug te winnen, productie-toestellen die de teruggewonnen warmte gebruiken niet inbegrepen;
- plaatsen van geïsoleerde leidingen en circulatiepompen voor het transport van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van geïsoleerde opslagvaten die uitsluitend dienen voor het tijdelijk opslaan van de teruggewonnen warmte;
- plaatsen van apparatuur voor het opvangen en naverdampen van stoomcondensaat, evenals de installatie van spuikransen voor de aflat van condensaat;
- plaatsen van warmtepompen;
- verlenging van continu-ovens voor een verdere recuperatie van de in de rookgassen aanwezige warmte, bij gelijkblijvende productiecapaciteit.

Categorie 6: aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontspanning van fluïda onder druk gebracht voor transport

In aanmerking komen, de investeringen om bestaande installaties en systemen voor het aanwenden van die expansie-energie aan te passen door het plaatsen van:

- Tegendrukturbines;
- Expansieturbines;
- generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin de opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie.

Groep 3: Verbetering van het energetisch rendement

Categorie 7: Warmte-krachtkoppelingsapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking, mits de gemiddelde rendementen van kracht η_k en warmte η_w , gelijktijdig voldoen aan:

$$\eta_k + \frac{2}{3} \eta_w \geq 50\% \text{ en } \frac{\eta_k}{\eta_k + \eta_w} \geq 25\% \text{ en } \frac{\eta_w}{\eta_k + \eta_w} \geq 25\%$$

- η_k is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis geproduceerde mechanische of elektrische energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.
  - η_w is de verhouding, uitgedrukt in procenten, tussen de op jaarbasis gebruikte warmte-energie en de totale aan het systeem op jaarbasis toegevoerde energie, berekend op de onderste verbrandingswaarde van de brandstof.
- installatie van krachtwerktuigen (gasturbines, diesel- en gasmotoren evenals stoomketels gecombineerd met tegendrukstoomturbines of aftapcondensatieturbines) waarin thermische energie wordt omgezet in mechanische energie;
  - installatie van generatoren, met inbegrip van snelheidsreductoren, waarin opgewekte mechanische energie wordt omgezet in elektrische energie;
  - installatie van warmtewisselaars of recuperatieketels (met inbegrip van branders voor verhoging van de stoomproductie) die met uitlaatgassen werken;
  - installatie van warmtewisselaars voor het terugwinnen van de warmte van krachtwerktuigen;
  - investeringen voor:
    - het opslaan van brandstof binnen de inrichting;
    - het transport van brandstoffen, verbrandingslucht, uitlaatgassen, koelwater, koellucht of ketelvoedingswater binnen de inrichting;
  - installatie van:
    - geluidsisolatie;
    - rookgasreinigingsapparatuur;

- apparatuur ter behandeling van ketelvoedingswater;
- elektrische en elektronische apparatuur voor aansluiting op het interne elektriciteitsnet.

De productie-, vervoer- en distributiesector van elektriciteit is uitgesloten van verhoogde investeringsaftrek voor categorie 7.

Categorie 8: verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen, uitsluitend uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtingsapparatuur;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen in nieuwe verbrandings-, verwarmings-, klimatisatie- en verlichtings-apparatuur ter vervanging van bestaande apparatuur.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Categorie 9: industriële productieprocessen

De volgende investeringen komen in aanmerking:

- de investeringen uitgevoerd met het oog op het verhogen van het energetisch rendement van bestaande installaties;
- in verhouding tot de erdoor bekomen verhoging van het energetisch rendement, de investeringen die een wijziging van bestaande industriële processen of hun vervanging door nieuwe processen beogen.

Het gedeelte van de in deze categorie beoogde investeringen dat een capaciteitsverhoging tot gevolg heeft komt niet in aanmerking.

Groep 4: Energetische valorisatie van biomassa en afvalstoffen

Categorie 10: productie en gebruik van energie door chemische, thermochemische of biochemische omzetting van biomassa en afvalstoffen

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in:

- uitrusting uitsluitend voor het bewerken, opslaan en transporteren van de in- en uitgaande stoffen;
- reactoren gebruikt voor de chemische, thermochemische of biochemische omzetting van de biomassa en de afvalstoffen met inbegrip van verbrandingsapparaten en aangepaste branders of vuurhaarden;
- recuperatiestookketels aangesloten op verbrandingsapparaten; ketels of het verbouwen ervan en krachtwerktuigen om de verkregen brandstof te gebruiken;
- warmtewisselaars;
- meet-, tel- en regelapparatuur;
- schoorstenen en apparatuur om rookgas en gasvormige of vloeibare effluenten te reinigen.

Groep 5: Gebruik van hernieuwbare energieën

Categorie 11: energieproductie op basis van hernieuwbare energieën

In aanmerking komen, de nodige apparatuur voor de productie van mechanische, thermische of elektrische energie door aanwending of door omzetting van de hernieuwbare energieën.

De investeringen in de nodige apparatuur voor de energieproductie door omzetting van biomassa komen niet in aanmerking in het kader van deze categorie. Deze vallen onder categorie 10.

De investeringen in de vervanging van apparatuur voor energieproductie door aanwending of door omzetting van hernieuwbare energie vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

Groep 6: Vervoer

Categorie 12: vervoer via spoor- of waterweg

In aanmerking komen, de investeringen binnen de inrichting in nieuwe los- en laadinrichtingen voor vervoer via spoor- of waterweg of in nieuwe uitrustingen voor de aansluiting op het spoorwegnet of de waterweg.

De voornoemde investeringen komen slechts in aanmerking in verhouding tot de toename van het relatieve deel van de jaarlijkse tonnage die via spoor- of waterweg wordt vervoerd, met de situatie vóór de investeringen als referentiesituatie genomen. De investeringen in de vervanging van materieel, uitrustingen of installaties vallen niet onder het toepassingsveld van deze categorie.

AGENTSCHAP INNOVEREN & ONDERNEMEN

Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be

Contacteer Agentschap Innoveren & Ondernemen in uw provincie.

Bel gratis 0800 20 555

ANTWERPEN

Lange Lozanastraat 223 bus 4
2018 Antwerpen

LIMBURG

Kempische Steenweg 305 bus 201
3500 Hasselt

OOST-VLAANDEREN

VAC Virginie Loveling
Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 30
9000 Gent

VLAAMS-BRABANT

VAC Dirk Bouts – Diestsepoort 6 bus 31
3000 Leuven

WEST-VLAANDEREN

Jacob Van Maerlantgebouw
Koning Albert I-laan 1.2 bus 31
8200 Brugge